

Afganistan Hükûmet Karşıtı Unsurlar (HKU'lar)

Menşe Ülke Bilgisi Raporu

Ağustos 2020

SUPPORT IS OUR MISSION

Afganistan

Hükûmet Karşıtı

Unsurlar (HKU'lar)

Menşe Ülke Bilgisi Raporu

Ağustos 2020

SUPPORT IS OUR MISSION

Avrupa Birliği hakkında daha fazla bilgi internette mevcuttur (<http://europa.eu>).

Print ISBN 978-92-9465-192-1

doi:10.2847/83442

BZ-02-20-563-TR-C

PDF ISBN 978-92-9465-193-8

doi:10.2847/912431

BZ-02-20-563-TR-N

© European Asylum Support Office (EASO) 2020

Aksi belirtilmedikçe, bu belge kaynak belirtilmek kaydıyla çoğaltılabilir.

Bu yayında çıkan üçüncü şahıslara ait materyaller için ilgili üçüncü şahısların kendi telif hakları beyanlarına atıfta bulunulmuştur.

Kapak fotoğrafı: © ResoluteSupportMedia/Major James Crawford, Kandahar, Afganistan 11 Nisan 2011 [url](#) CC BY 2.0

Taliban savaşçıları, 11 Nisan 2011 tarihinde Kandahar Şehrinde, Afganistan Cumhuriyeti Hükûmeti yetkilileriyle bir araya gelerek hükûmetin barış ve yeniden bütünleşme sürecinin bir parçası olarak barışçıl bir şekilde silahlarını teslim ettiler.

Teşekkür

Bu rapor, Avrupa Sığınma Destek Ofisi Menşe Ülke Bilgisi (COI) Bölümü tarafından hazırlanmıştır.

Aşağıda belirtilen ulusal sığınma ve göç daireleri ve kuruluşları bu raporu inceleyerek katkıda bulunmuşlardır:

Danimarka, Danimarka Göçmenlik Bürosu

Hollanda, Ülke Bilgisi ve Dil Analizi Dairesi, Adalet Bakanlığı

ACCORD, Avusturya Menşe Ülkesi ve Sığınma Araştırma ve Belgeleme Merkezi

Adı geçen birimlerin ve kuruluşların yaptığı incelemelerin raporun genel niteliğine katkıda bulunduğuna, ancak EASO’nun tam sorumluluğunda olan nihai raporu resmî olarak onayladıklarını belirtmediğine dikkat edilmesi gerekir.

İçindekiler

Teşekkür	4
İçindekiler.....	5
Yasal Uyarı.....	7
Sözlük ve kısaltmalar.....	8
Giriş	9
Yetki Tanımı.....	9
Metodoloji	9
Raporun yapısı ve kullanımı.....	9
Harita	10
1. Genel bakış.....	11
1.1 Hükûmet Karşiti Unsurlar (HKU'lar).....	11
1.2 Taliban ile Doha Anlaşmasına İlişkin Müzakereler	12
1.2.1 Doha Anlaşmasından bu güne motivasyonlar ve hedefleme modelleri.....	13
2. Taliban	16
2.1 Yapı ve liderlik	16
2.2 Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol ve kapasite.....	19
2.3 Hedefler	20
2.4 Üye kazanma stratejileri	21
2.4.1 Çocuk üye alımı.....	21
2.5 İnsan hakları ihlalleri ve suistimalleri.....	21
2.6 Hedef alınan bireyler	22
2.6.1 Afgan güvenlik güçleri üyeleri ve devlet yanlısı milis kuvvetler	22
2.6.2 Hükûmet yetkilileri ve hükûmeti desteklediği düşünülen kişiler	24
3. Horasan İslam Devleti (ISKP)	28
3.1 Yapı ve liderlik	28
3.2 Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol, kapasite	29
3.3 Hedefler	31
3.4 Üye kazanma stratejileri	32
3.5 İnsan hakları ihlalleri ve suistimalleri.....	32
3.6 Hedeflenen kişiler ve son saldırılar.....	33
3.6.1 Hazara Şiiler	33
3.6.2 Sihler	33
3.6.3 “Kâfir”, “mürted”, casus veya diğer isyancılar olarak görülenler dâhil muhaliflere yapılan diğer muamele örnekleri	34
4. Diğer HKU'lar.....	35
4.1 Hakkani şebekesi.....	35
4.2 El Kaide ve bağlı gruplar.....	36
4.3 Yabancı HKU'lar ve savaşçılar	36
Ek I: Kaynakça.....	38
Ek II: Yetki Tanımı	47

Yasal Uyarı

Bu rapor, EASO Menşe Ülke Bilgisi Raporu Metodolojisine (2019) göre yazılmıştır.¹ Bu rapor özenle seçilmiş bilgi kaynaklarını esas almaktadır. Kullanılan tüm kaynaklara referans verilmiştir.

Bu raporda yer alan bilgiler azami özen gösterilerek araştırılmış, değerlendirilmiş ve analiz edilmiştir. Ancak, bu belgenin tamamen kapsayıcı olduğu iddia edilmemektedir. Belirli bir olay, kişi veya kuruluşun raporda belirtilmemiş olması, olayın gerçekleşmediği veya kişi ya da kuruluşun var olmadığı anlamına gelmez.

Ayrıca bu rapor, uluslararası koruma başvurusunun sonuçlandırılması veya başvurunun haklılığı konusunda belirleyici nitelikte değildir. Kullanılan terminoloji, belirli bir hukuki durumun göstergesi olarak kabul edilmemelidir.

“Mülteci”, “risk” ve benzer terimler; AB Sığınma Müktesebatı, 1951 Mülteci Sözleşmesi ve Mültecilerin Durumuna İlişkin 1967 Protokolü kapsamındaki gibi hukuki anlamda değil, genel terimler olarak kullanılmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin kullanımından EASO ya da EASO adına hareket eden hiçbir şahıs sorumlu tutulamaz.

Bu rapor, 18 Haziran 2020 tarihinde son halini almıştır. Bu tarihten sonra gerçekleşen hiçbir olaya bu raporda yer verilmemiştir. Bu raporun referans dönemi hakkında daha fazla bilgi almak için [Giriş](#) kısmındaki Metodoloji bölümüne bakabilirsiniz.

Bu raporun İngilizce versiyonu, EASO-GİGM Yol Haritası 2019-2021 kapsamında belirtildiği üzere Türkçe diline tercüme edilmiştir. Orijinal İngilizce versiyonla tercüme edilen versiyon arasında herhangi bir tutarsızlık olması halinde orijinal İngilizce versiyonu geçerlidir.

¹ The EASO methodology is largely based on the Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI), 2008, and can be downloaded from the EASO website: <http://www.easo.europa.eu>.

Sözlük ve kısaltmalar

AAN	Afghanistan Analysts Network
Afganistan İslam Emirliği	Afganistan İslam Emirliği, Taliban rejimi altında 1996'dan 2001'e kadar Afganistan'daki devlet oluşumuydu. Taliban kendisini hâlâ bu isimle adlandırıyor.
AIHRC	Afganistan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu
<i>Cihat</i>	İslami "kutsal savaş"
Din değiştirme	İslam dinini terk etme eylemi; şeriata göre cezası ölüm olan bir <i>had</i> suçu
<i>Emir</i>	Komutan için kullanılan Arapça kelime
<i>fetva</i>	İslamiyet'te dinî bir topluluğun başındaki kişi tarafından verilen bir karar ya da görüş
Hazara	Çoğunlukla Şii olan etnik grup
HKU	Hükûmet Karşiti Unsur
ISKP	Horasan Vilayeti İslam Devleti; IŞİD'in Pakistan ve Afganistan'daki üyeleri. ISK olarak da adlandırılır.
<i>Kâfir, küfür, kofaar</i>	İslamiyet'te "inanmayan kimse"; İslam karşıtı olarak kabul edilen kişileri etiketlemek için kullanılır ("yabancı kâfirler")
Ketta Şûrası	Taliban liderlerinin en kıdemli grubunu tanımlayan bir kavram
<i>Layiha</i>	Taliban tüzüğü
<i>Molla</i>	Medresede okumuş İslam alimi (öğretmenler ve vaizler). Afganistan'da, şehir dışında çok yaygındırlar ve genellikle bir köydeki tek dini otoritedirler. Genellikle Arapça bilir ve Kur'an okuyabilirler ²
<i>Şeriat</i>	İslamiyet'te dinî hukuk; İslami kanonik hukuk
<i>Şûra</i>	Genellikle devlet dışı anlaşmazlık çözümü için oluşturulmuş olan ve bir sorunu görüşerek soruna çözümler bulmak üzere toplumsal yetkiye sahip bir grup kişiden (ihtiyarlar) oluşan toplumsal bir karar alma heyetidir ³
<i>Tercüman</i>	Çevirmenler
<i>Usulsüz mahkeme</i>	Resmî hukuki prosedürlere uygun hareket etmeyen ve resmî yargısal yetkilere sahip olmayan bir mahkeme
Yerel Ayaklanma Kuvvetleri	Taliban ve ISKP'ye karşı savaşan hükûmet destekli yerel milis grupları

² Encyclopædia Britannica, inc., Mullah, 2 April 2014, [url](#)

³ ALEP, Stanford Law School, Introduction to the Criminal Law of Afghanistan, 2012, [url](#), p. 76

Giriş

Bu raporun amacı, mülteci statüsü ve ikincil koruma dâhil olmak üzere uluslararası koruma statüsü tespiti için ilgili bilgiler sağlamaktır. Bu raporun; devlet yapısı ve güvenlik güçleri, geleneksel adalet ve gayriresmî anlaşmazlık çözümü, hedefli şiddet, güvenlik durumu ve silahlı çatışma gelişmeleri, sosyo-ekonomik göstergeler gibi konularla ilgili bilgiler sağlayan Afganistan hakkındaki diğer 2020 EASO menşe ülke bilgisi raporları ile birlikte okunması amaçlanmıştır.

Rapor, başta Taliban ve Horasan İslam Devleti (ISKP) olmak üzere Afganistan'daki başlıca Hükûmet Karşıtı Unsurlar (HKU'lar) hakkında genel bir bakış sunuyor ve bu grupların hedefli cinayetler ve belirli profillere saldırılarla ilgili olarak çalışma biçimini, yapısını ve faaliyetlerini açıklamaya odaklanıyor.

Yetki Tanımı

Bu raporun yetki tanımı, EASO tarafından Afganistan konusunda EASO Menşe Ülke Bilgisi uzman ağındaki Menşe Ülke Bilgisi uzmanlarıyla ve AB+ ülkelerindeki politika uzmanlarıyla yapılan tartışmalara ve onlardan alınan girdilere dayanarak⁴ Afganistan konusunda ülke rehberliği geliştirme çerçevesinde tanımlanmıştır. Bu raporun Yetki Tanımı [Ek II](#)'de bulunabilir.

Metodoloji

Bu rapor, EASO Menşe Ülke Bilgisi Raporu Metodolojisi (2019)⁵ ve EASO Menşe Ülke Bilgisi Yazma ve Referans Verme Kılavuzu (2019)⁶ doğrultusunda hazırlanmıştır.

Toplanan bilgiler 18 Haziran 2020 Perşembe tarihine kadar halka açık, özel basılı ve elektronik kaynaklar kullanılarak yapılan araştırmanın bir sonucudur. Kalite kontrol sürecinde alınan geri bildirimlere göre bu raporun son haline getirilmesi sürecinde 27 Temmuz 2020 tarihine kadar küçük açıklamalar ve bazı küçük ek bilgiler eklenmiştir. 27 Temmuz 2020'de EASO ile yapılan bir çevrim içi görüşme sırasında Afghanistan Analysts Network (AAN) eş yöneticisi Kate Clark'tan alınan girdilerin bir sonucu olarak bazı ek bilgiler de eklenmiştir.

Bu raporda kullanılan Peştuca ve Darice dillerindeki kaynaklar usulüne uygun olarak değerlendirilmiş ve EASO bünyesindeki bir ana dil konuşmacısı tarafından gayriresmî olarak tercüme edilmiştir.

Raporun yapısı ve kullanımı

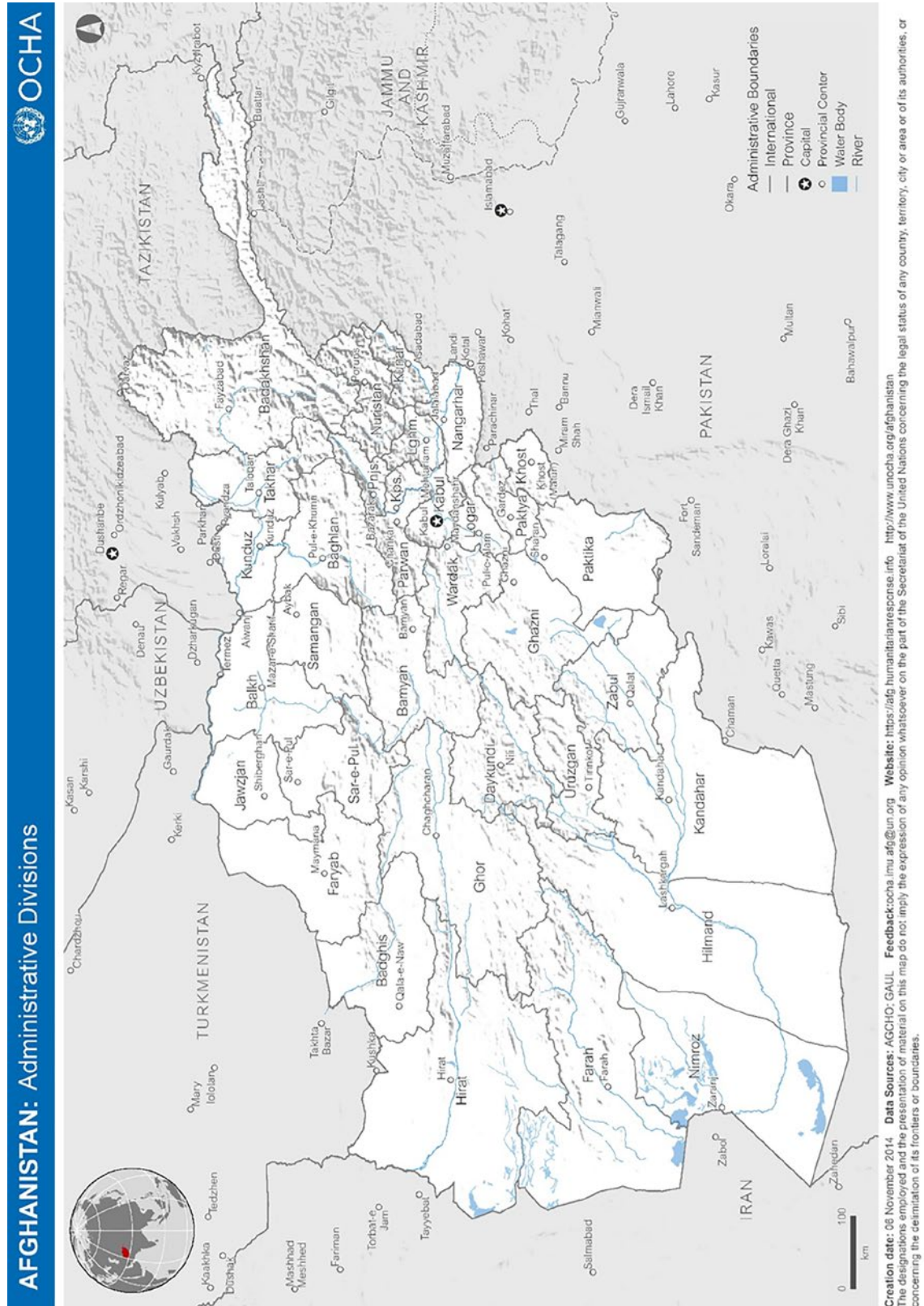
Rapor dört bölüme ayrılmıştır: Bölüm 1, silahlı çatışma ve HKU'larla ilgili durumun genel bir değerlendirmesini ve ayrıca ABD hükûmeti ve Taliban arasında yapılan Doha anlaşmasındaki son gelişmeleri sunmaktadır; Bölüm 2, Taliban'ın yapısı ve işleyiş tarzının ana noktaları ve bu grupla ilgili hedeflenen ana profiller hakkında bilgi sağlamaktadır; Bölüm 3, ISKP ve hedeflenen ana profiller hakkında bilgi sağlamaktadır; Bölüm 4, El Kaide, Hakkani Şebekesi ve Yabancı HKU'lar gibi Afganistan'da faaliyet gösteren diğer HKU'lara genel bir bakış sunmaktadır.

⁴ EU Member States plus Norway and Switzerland

⁵ EASO, EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology, June 2019, [url](#)

⁶ EASO, Writing and Referencing Guide for EASO Country of Origin Information (COI) Reports, June 2019, [url](#)

Harita

Harita 1: Afganistan - idari bölümler, kaynak: UNOCHA⁷

⁷ UNOCHA, Afghanistan - administrative divisions, January 2014, [url](http://www.unocha.org/afghanistan)

1. Genel bakış

1.1 Hükûmet Karşiti Unsurlar (HKU'lar)

Silahlı Çatışmalarda Hukukun Üstünlüğü Projesi'ne (RULAC) göre⁸ Afganistan'da hükûmet güçleri ile HKU'lar arasında, başta Taliban (ve ilişkili Hakkani Şebekesi) ve Horasan İslam Devleti'ne (ISKP) karşı olmak üzere çok sayıda çıkan uluslararası olmayan silahlı çatışmalar vardır.⁹ Afganistan'daki Birleşmiş Milletler Yardım Misyonu (UNAMA), HKU'ları çatışmanın tarafları olarak tanımlıyor ve bunları aşağıdaki şekilde açıklıyor:

"Hükûmet karşıtı unsurlar arasında 'Taliban' üyelerinin yanı sıra, Hakkani Şebekesi, Özbekistan İslami Hareketi, İslami Cihat Birliği, Laşkari Tayyiba, Jayş Muhammed, kendilerini İslam Devleti/'İŞİD' olarak tanımlayan gruplar ve diğer Hükûmet Karşiti Unsurlar adına doğrudan düşmanca eylemlerde bulunan silahlı suç grupları dâhil olmak üzere siyasi, ideolojik veya ekonomik hedefler peşinde koşan diğer milis ve silahlı gruplar dâhil olmak üzere Hükûmet Yanlısı Güçlere karşı husumete doğrudan katılan Devlet dışı örgütlü silahlı gruplar yer alıyor."¹⁰

2019'da HKU'lar, uluslararası insancıl hukuku ihlal ederek sivillerin ayırım gözetmeksizin ve kasıtlı olarak hedef alınması yoluyla sivil zayıyatın çoğuna neden olmayı sürdürdü. UNAMA, sivil korumaya ilişkin yıllık raporunda, 2019 için 10.392 sivil ölü ve yaralı belgeledi.¹¹ Bunlardan 6.447 sivil zayıyatı (1668 ölü ve 4.779 yaralı) HKU'lara¹² (özellikle %76'sı Taliban'a, %19'u İŞİD-KP'ye, %5'i ise belirlenemeyen HKU'lara)¹³ atfedildi.

Bu raporu etkileyen önemli bir gelişme, Şubat 2020'de Taliban ile ABD hükûmeti arasında "başlangıçta görüşmeler yoluyla bir barış süreci tesis etme çalışmalarıdır".¹⁴ 29 Şubat 2020'de imzalanan Doha Anlaşması, kapsamlı bir barış anlaşmasından çok "müzakere edilen bir siyasi çözüm" olarak tanımlandı.¹⁵ SIGAR, NATO Kararlı Destek (KD) misyonundan alıntı yaparak isyancıların "düşman tarafından başlatılan saldırılarının"¹⁶ 2019'un sonlarında, ABD ile görüşmeler öncesinde önemli ölçüde arttığını bildirdi.¹⁷ UNAMA, görüşmelerden önce şiddetin arttığını da kaydetti ve 2019'un üçüncü çeyreğinde, temelde sivillere yönelik gelişigüzel Taliban saldırıları ve seçimler nedeniyle "sistemik belgeleme" başladığından bu yana şimdiye kadarki en yüksek sayıda sivil zayıyatı kaydettiğini bildirdi.¹⁸

Sivil zayıyat 2020'nin ilk çeyreğinde düştü (2019'un ilk çeyreğine kıyasla ve 2012'den bu yana en düşük zayıyat): UNAMA, çoğunluğu Taliban'a (%39) ve ISKP'ye (%13) atfedilen, çoğunluğundan (%55) HKU'ların sorumlu olmaya devam ettiği sürekli eğilim ile 1.293 sivil zayıyat (533 ölü) belgeledi.¹⁹ Genel olarak, 2020'nin ilk çeyreğinde, zayıyat başlangıçta arttı, ardından "Şiddetin Azaltılması" döneminde düştü (Şubat 2020'de ABD ile Taliban arasındaki görüşmelerden önce 8 günlük bir süre) ve Doha anlaşmasının imzalanmasından sonra tekrar arttı (bkz. [Bölüm 1.2 Taliban ile Doha](#)

⁸ RULAC projesi, Cenevre Uluslararası İnsani Hukuk ve İnsan Hakları Akademisi tarafından üretilen ve silahlı şiddet durumlarını geçerli uluslararası hukuk kapsamındaki tanımlara uygun olarak nitelendiren bir yasal referans kaynağıdır. RULAC, About RULAC, Last updated 5 March 2019, [url](#)

⁹ RULAC, Non-international armed conflicts in Afghanistan, Last updated 30 April 2019, [url](#)

¹⁰ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 84

¹¹ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), pp. 5-6

¹² UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 32

¹³ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 33

¹⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 3

¹⁵ US, CRS, Afghanistan: Background and U.S. Policy: In Brief, 1 May 2020, [url](#), p. 3; see also for further details on the deal's provisions: Rutting, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN, 3 March 2020, [url](#)

¹⁶ SIGAR, "Düşman tarafından başlatılan saldırıları", "isyancılar tarafından başlatılan ve ANDSF ve KD'nin [önemli faaliyetler] (SIGACT) olarak gördüğü tüm saldırılar (doğrudan -re, dolaylı -re, yüzeyden havaya -re, el yapımı patlayıcı ve mayın patlamaları vb.)" olarak tanımlıyor. SIGAR, Quarterly report to the United States Congress, 30 January 2020, available at [url](#), p. 68

¹⁷ SIGAR, Quarterly report to the United States Congress, 30 January 2020, available at [url](#), p. 68

¹⁸ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 33

¹⁹ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), pp. 1-2

Anlaşması Müzakereleri).²⁰ Afghanistan Analysts Network (AAN), çatışmada “savaşçılar ve siviller arasında pratik bir ayırım olmadığı” için zayıf rakamlarının bulanıklaşabileceğini belirtti.²¹ UNAMA, Nisan 2020’de, Şiddetin Azaltılması döneminin ardından mart ayında özellikle Taliban güçlerinin ANSF’ye karşı yürüttüğü şiddet olaylarının hızlanmasından “ciddi şekilde endişe duyduğunu” belirtti.²²

Taliban, Hakkani Şebekesi ve El Kaide gibi bağlı gruplarla “dostluğa, paylaşılan mücadeleye, ideolojik sempatiye ve evliliğe dayanan” yakın ilişkilerini hâlâ koruyordu. El Kaide’nin Afganistan’daki üst düzey liderliği, yüzlerce savaşçıyla devam ediyordu.²³ El Kaide’nin oluşturduğu herhangi bir tehditle başa çıkmalarına ek olarak, “Taliban’ın uluslararası toplum için terörle mücadele ortağı olarak güvenilirliği, IŞİD-K tehdidine karşı koymadaki başarılarına dayanacaktır.”²⁴

Afganistan’da 6.500’e varan Pakistanlı dâhil olmak üzere diğer yabancı terörist savaşçılar ve gruplar da vardır.²⁵ Afganistan’da aktif olan yaklaşık 20 militan grup vardır ve bunlar arasında “Pakistan Talibanı, Lashkar-e Jhangvi, Laşkari Tayyiba, Jayş Muhammed gibi Pakistanlı aşırılık yanlısı gruplar ve Özbekistan İslami Hareketi (IMU), İslami Cihad Birliği ve Çin’de Uygurların bağımsızlığı için savaşan militan bir grup olan Doğu Türkistan İslami Hareketi dâhil Orta Asya militan grupları” bulunmaktadır. Bunların bazıları Taliban çatısı altında faaliyet gösteriyor.²⁶ Ancak Taliban, Haziran 2020 itibarıyla Afganistan’da herhangi bir yabancı savaşçının varlığını reddetti.²⁷

1.2 Taliban ile Doha Anlaşmasına İlişkin Müzakereler

ABD ile Taliban, aralarında 18 yıl süren savaşın ardından 29 Şubat 2020’de Doha’da bir anlaşma imzaladılar²⁸ ve Taliban’ın El Kaide ile çalışmamayı kabul etmesi ve Afgan hükûmeti ile görüşmelere girmesi karşılığında ABD’nin askerlerini geri çekmesi konusunda anlaşmaya vardılar.²⁹ Ancak, Afgan hükûmeti anlaşmaya dâhil olmamıştı ve Taliban da daha sonra Afgan hükûmetinin müzakere ekibiyle ilişki kurmayı reddetmiştir; bu durum da anlaşmanın uygulanabilirliği ve barışı sağlama olasılığı hakkında sorulara yol açtı.³⁰ Anlaşmanın imzalanmasından bir hafta önce 8 günlük bir “şiddetin azaltılması” dönemi, güvenlik olaylarında başarılı bir şekilde önemli bir düşüşe neden oldu. Ancak anlaşmanın imzalanmasıyla şiddetin azaltılması dönemi sona erdikten sonra Taliban, yabancı birliklere karşı değil, Afgan hükûmetine karşı “savaşın devam edeceğini” belirtti.³¹ Taliban’ın Askerî Komisyon’unun (Bölüm 2. Taliban) Taliban’ın ana liderlerinden anlaşmaya bakılmaksızın savaşın devam edeceğine dair güvence talep ettiği bildirildi.³²

Anlaşmanın iki ana bileşeni; tüm yabancı askerî güçlerin 135 gün içinde aşamalı bir yaklaşımla Afganistan’ı terk etme garantilerinin bulunması ve bunun karşılığında Afganistan’ın ABD ve müttefikleri için güvenlik tehdidi oluşturan gruplar (özellikle Taliban ve El Kaide) veya kişiler tarafından kullanılmasını engelleyecek mekanizmaların olmasıdır. Ayrıca, Afganistan’ın siyasi geleceği konusunda kalıcı ve sürdürülebilir bir ateşkes ve anlaşmaya yol açacak şekilde, “gerçek

²⁰ See the graphic ‘Civilian Casualties Timeline by Party to the Conflict’ on page 2: UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), pp. 1-2

²¹ Kazemi, R., Disputed Casualties in Kushk: The cost of blurring lines between fighters and civilians, 24 February 2020, [url](#)

²² UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), p. 3

²³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 3

²⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 4

²⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 3

²⁶ RFE/RL, The Taliban, The Government, and Islamic State: Who Controls What in Afghanistan, 31 May 2020, [url](#)

²⁷ Roggio, B., Analysis: Taliban again denies presence of foreign fighters in Afghanistan, LWJ, 8 June 2020, [url](#)

²⁸ For a detailed explanation of the Doha Agreement and stipulations, see UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#)

²⁹ BBC, Afghan conflict: US and Taliban sign deal to end 18-year war, 29 February 2020, [url](#)

³⁰ US, CRS, Afghanistan: Background and U.S. Policy: In Brief, 1 May 2020, [url](#), p. 3; see also for further details on the deal’s provisions: Ruttig, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN, 3 March 2020, [url](#)

³¹ AAN, Voices from the Districts, the Violence Mapped (1): What has happened since the reduction in violence ended? 21 March 2020, [url](#)

³² UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 4

barış görüşmelerine” yönelik Afganistan içi müzakerelerin Mart 2020’de gerçekleştirilmesi de şart koşuluyordu. Ancak AAN, Mart 2020’de anlaşma kapsamında Taliban’ın üstlendiği “az yükümlülük” bulunduğunu gözlemledi.³³ Taliban’ın esir tahliye anlaşmaları da şiddete dönüş endişelerine yol açtı.³⁴

ABD, Doha Anlaşmasıyla bağlı olarak Afgan Hükûmeti ile “ortak bildirge” imzaladı. Böylece Afganistan hükûmeti ve Taliban arasında siyasi uzlaşma ve kalıcı ateşkesi sağlarken bir yandan da Afgan güvenlik güçlerine desteğin sürdüğünü teyit etmeyi ve iç işlerine müdahaleden kaçınmayı amaçlıyordu.³⁵ Haziran 2020 ortalarında Taliban ve Afgan hükûmeti sonunda Doha’yı üst düzey “Afgan içi diyalog”un ilk oturumunun gerçekleştirileceği yer olarak kabul etse de tutukluların serbest bırakılmasıyla ilgili süregelen anlaşmazlıkların teyidini erteledi.³⁶

1.2.1 Doha Anlaşmasından bu güne motivasyonlar ve hedefleme modelleri

ABD, Taliban’ın şubat ayında yapılan anlaşmadan sonra uluslararası kuvvetlere karşı herhangi bir saldırı gerçekleştirmediğini belirtse de grup, Afgan hükûmet güçlerine yönelik saldırılarını artırdı.³⁷ ABD-Taliban anlaşması kapsamında kabul edilen 8 günlük şiddetin azaltılması döneminden bu yana geçen dört haftanın şiddet modellerine ilişkin bir raporda AAN, “ABD-Taliban anlaşmasından yararlanan siviller yalnızca Taliban kontrolündeki bölgelerde yaşayanlar gibi görünüyor” sonucuna vardı. Bu bölgelerde ABD ve Afgan güçleri “savunma pozisyonu” almış ve hava saldırılarını ve gece saldırılarını durdurmuştu. Ancak, rapor tartışmalı bölgelerde birçok sivilin Taliban’ın saldırılara yeniden başladığını bildirdiğini ve “olası yoğunlaşan çatışma” korkusu olduğunu ortaya koydu.³⁸ Şiddetin azaltılması dönemi sona erdikten hemen sonra şiddet yeniden başladı.³⁹ Taliban, anlaşmaya rağmen ANSF’ye yönelik saldırılarını sürdürdü (anlaşmanın imzalanmasından sonraki bir hafta içinde 24 ilde 76’dan fazla saldırı).⁴⁰ ABD, ilki anlaşmadan 5 gün sonra gerçekleşen hava saldırılarına⁴¹ da devam etti.⁴²

AFP, ABD-Taliban anlaşmasından bu yana şehirlerde Taliban saldırılarının daha az sıklıkta yaşandığını, ancak kırsal alanlarda hâlâ Afgan hükûmet güçlerinin hedef alındığını belirtti. Örneğin, Haziran 2020’de bir Taliban saldırısında hükûmet yanlısı 11 milis öldürüldü.⁴³ Mayıs 2020 sonunda Ramazan Bayramı nedeniyle kısa ateşkesin ardından Long War Journal (LWJ)⁴⁴ tarafından alıntılanan kaynaklar, Taliban’ın Haziran 2020’de saldırılarını yeniden artırdığını ve hükûmet güçlerine yönelik saldırıları hızlandırdığını belirtti.⁴⁵ Haziran 2020’nin ortalarında İç İşleri Bakanlığı, Taliban’ın haziran ayı başında 400’den fazla güvenlik personelini öldüren veya yaralayan 200’den fazla saldırı düzenlediğini iddia etti.⁴⁶ Bu arada New York Times, Haziran 2020’de 322 hükûmet yanlısı güvenlik personeli ve 159 sivilin öldürüldüğünü bildirdi.⁴⁷

2019’daki ve 2020’nin ilk çeyreğindeki hedefleme modellerine bakıldığında, HKU’lar kendilerine karşı çıkan veya onlara karşı fikir beyan edenlere yönelik hedefli cinayetler, kaybolmalar ve saldırılar düzenlemeye devam

³³ Ruttig, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN, 3 March 2020, [url](#)

³⁴ Afghanistan Times, More violence feared as freed Taliban inmates may return to the battlefield, 14 June 2020, [url](#)

³⁵ Ruttig, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN, 3 March 2020, [url](#)

³⁶ Reuters, Afghan government, Taliban agree to Doha as venue for first peace talks, 15 June 2020, [url](#)

³⁷ Reuters, Taliban Militants Kill Afghan Regional Police Chief in Latest Attack, 8 May 2020, [url](#)

³⁸ Clark, K., Voices from the Districts, the Violence Mapped (2): Assessing the conflict a month after the US-Taliban agreement, AAN, 8 April 2020, [url](#)

³⁹ Ruttig, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN, 3 March 2020, [url](#)

⁴⁰ New York Times (The), Taliban ramp up attacks on Afghans after Trump says “no violence”, 6 March 2020, [url](#); Reuters, U.S. Forces conduct airstrikes on Taliban in Afghanistan, 5 June 2020, [url](#)

⁴¹ Military Times, US resumes airstrikes against Taliban to halt attack on Afghan forces, 4 March 2020, [url](#); Reuters, U.S. Forces conduct airstrikes on Taliban in Afghanistan, 5 June 2020, [url](#)

⁴² Military Times, US resumes airstrikes against Taliban to halt attack on Afghan forces, 4 March 2020, [url](#)

⁴³ AFP, Bomb Blamed on Taliban Kills 11 Pro-govt Afghan Militiamen, 6 June 2020, [url](#); See also: AFP, Attack blamed on Taliban kills seven Afghan policemen, 14 June 2020, [url](#)

⁴⁴ LWJ, Demokrasileri Savunma Vakfı’nın bir projesidir ve Teröre Karşı Küresel Savaş hakkında orijinal analiz ve raporlama sağlamaya adanmıştır. Kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur, daha fazla bilgi için bakınız: LWJ, About, n.d. [url](#)

⁴⁵ Roggio, B., Taliban ramps up attacks after ending unilateral ceasefire, LWJ, 16 June 2020, [url](#)

⁴⁶ AFP, Over 400 Afghan security men killed or hurt in past week, 15 June 2020, [url](#)

⁴⁷ New York Times (The), Afghan War Casualty Report, 4 June 2020, [url](#)

etti.⁴⁸ Kara çatışmalarından sonra, sivil zayıtın ana kaynağı, 2020'deki zayıtın %26'sını oluşturan hedefli/kasıtlı cinayetlerdi.⁴⁹ Başta Taliban olmak üzere HKU'lar, hedefli çatışmayla ilgili sivil kaçırma olaylarının büyük çoğunluğunu gerçekleştirmeye devam etti. UNAMA, 2019'da 1.000'den fazla sivil etkileyen ve 50 kişinin ölümüne neden olan 218 vakayı belgeledi.⁵⁰ UNAMA, 2020'nin ilk çeyreğinde 2019'un ilk çeyreğine kıyasla, özellikle Taliban tarafından gerçekleştirilen hedefli cinayetler ve yargısız infazlarda "rahatsız edici bir artış" olduğunu bildirdi. 2020'nin ilk çeyreğinde kara çatışmalarından önce sivil ölümlerinin ana nedeni hedefli cinayetti. Etkilenenlerin çoğu Kabil, Belh ve Faryab'da bulunuyordu.⁵¹ UNAMA, Temmuz 2020'de yayımlanan son raporunda, 2020'nin ilk altı ayında sivil kayıpların %43'ünü Taliban'a atfetti.⁵² Taliban, UNAMA'nın sivil kayıpları gruba atfetmesine itiraz ederek BM raporlamasını ön yargılı olduğu gerekçesiyle defalarca resmî olarak reddederken⁵³ sivil zayıtın ana nedeni olarak belirttikleri düşman bombardımanları,⁵⁴ gece baskınları ve hava saldırılarının neden olduğu sivil zayıtı⁵⁵ düzenli olarak rapor ediyor.⁵⁶

Anlaşmadan bu yana, sivilleri öldüren bir dizi şiddetli saldırı da üstlenilmedi veya herhangi bir grup sorumluluk almamakla birlikte yetkililer tarafından failerin ISKP, Taliban veya Hakkani örgütlerinden olduğu şüpheleniliyor.⁵⁷ Bazı Afgan yetkililer, Hakkani şebekesini ISKP tarafından üstlenilen bazı saldırıların arkasında olmakla suçladılar (Bkz. Bölüm 3. [Horasan İslam Devleti](#)). Medyada açıklanan Mayıs 2020 tarihli bir Afgan hükûmeti güvenlik değerlendirmesinde Taliban veya Hakkani'nin üstlenmediği saldırıların, suçun ISKP'ye kaydırılmasını sağladığı ve bunun da Taliban'ı eleştirilerden veya sonuçlardan kurtardığı söylendi.⁵⁸ İlişkilendirilmemiş hedefli cinayetlerin diğer örnekleri şunları içerir:

- 13 Haziran 2020'de Afganistan'da kimliği belirsiz failer tarafından bir dizi üstlenilmemiş cinayet ve saldırı, 2019 parlamento seçimlerini kazanamayan Abdul Wali Ekhlas⁵⁹ ve Kabil'de hükûmet yanlısı bir din adamının yanı sıra güvenlik güçleri mensupları dâhil 8'i Host'ta olmak üzere 17 ölüme neden oldu.⁶⁰
- 30 Mart 2020'de, NDS'nin Toplumsal Cinsiyet Departmanı başkanı bir kadın general, Kabil Şehrinde hedefli bir bombalı araçla öldürüldü.⁶¹ Saldırıyı hiçbir grup üstlenmedi.⁶²
- 10 Nisan 2020'de Ferah Vilayetindeki Hazrat Ali camisinin imamı kimliği bilinmeyen silahlı adamlar tarafından vurularak öldürüldü.⁶³

Ekim 2019'dan Ocak 2020'ye kadar Herat'ta gerçekleşen hedefli cinayetlerdeki artışa atıfta bulunan AAN, yerel ve bölgesel seçkinler arasında "karmaşık rekabet" gibi dinamikleri de tanımladı. Bu seçkinlerden bazıları suç/güvenlik olaylarını siyasallaştırarak rakipler arasındaki durumu eşitlemeye yönelik hedefli cinayetlere ve saldırılara dahil olmuş olabilir. Bu cinayetler ise Taliban'ın hedefleme modellerinin yaygınlığıyla gölgelenebilir.⁶⁴

⁴⁸ USDOS, Country Reports on Human Rights Practices for 2019 – Afghanistan, March 2019, [url](#), p. 2; UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), p. 3

⁴⁹ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), p. 4

⁵⁰ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), pp. 46-47

⁵¹ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, [url](#), pp. 3-4

⁵² UNAMA, Protection of civilians in armed conflict, midyear report: 1 January – 30 June 2020, 27 July 2020, [url](#), p. 8

⁵³ Voice of Jihad, Remarks by spokesman of Islamic Emirate concerning civilian casualty report by UNAMA, 27 July 2020 [url](#); Voice of Jihad, Reaction of spokesman of Islamic Emirate concerning civilian casualty report by UNAMA, 27 April 2020, [url](#); Voice of Jihad, First Quarterly (January, February, March) Civilian Casualty Report for 2020, 3 May 2020, [url](#)

⁵⁴ Voice of Jihad, Video Report: Enemy shelling of civilian homes in Baghlan, 13 July 2020, [url](#)

⁵⁵ Voice of Jihad, Why are war crimes ignored?, 5 July 2020, [url](#)

⁵⁶ Voice of Jihad, Remarks by spokesman of Islamic Emirate concerning civilian casualty report by UNAMA, 27 July 2020 [url](#)

⁵⁷ RFE/RL/Radio Free Afghanistan, Afghan Mosque Attacks Kill 13 Worshipers Breaking Fast, 20 May 2020, [url](#); Khaama Press, Civilians suffer casualties in an explosion in Jalalabad city of Afghanistan, 14 June 2020, [url](#); RFE/RL, At Least 17 Killed in Attacks Across Afghanistan, 13 June 2020, [url](#)

⁵⁸ TSG, Taliban, Haqqani, LeT, Jaish plan to target high profile Kabul entities, 24 May 2020, [url](#)

⁵⁹ AP, 18 people killed in separate attacks in Afghanistan, 13 June 2020, [url](#); RFE/RL, At Least 17 Killed in Attacks Across Afghanistan, 13 June 2020, [url](#)

⁶⁰ RFE/RL, At Least 17 Killed in Attacks Across Afghanistan, 13 June 2020, [url](#)

⁶¹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: April 2020, 30 April 2020, [url](#)

⁶² Khaama Press, US Embassy reacts to death of senior female Afghan intelligence official in Kabul, 1 April 2020, [url](#)

⁶³ Pajhwok, Religious scholar gun down in Farah, 10 April 2020, [url](#)

⁶⁴ Kazemi, R., Herat City's Reported Spike in Insecurity: What a sober reading of events reveals, 21 April 2020, [url](#)

27 Temmuz 2020'de, bu raporun nihai hale getirilmesi sırasında EASO ile yaptığı görüşmede AAN'nin eş direktörü Kate Clark, Taliban'ın taktiklerinde yaptığı değişiklikler ve ABD-Taliban anlaşmasından sonra meydana gelen üstlenilmemiş saldırı serileri hakkında bazı bilgiler verdi. Şunları belirtti:

“Elimizde adsız bir Taliban bahar taarruzu var. Liderlik, savaşçıları olabildiğince sert savaşımaya teşvik ediyor. Bu, hepsi olmasa da bazı komutanlar tarafından coşkuyla karşılanıyor. Bazı bölgelerde, operasyonlar için toplanma çağrılarına zayıf yanıtlarla birlikte “cihadı” ağırdan alma var gibi görünüyor. Bazı saha komutanları da liderlerinin ciddi bir şekilde hükûmetle barışı sürdürmesi dileğini dile getirdiler.

Taliban liderliği için asıl amaç ABD'yi devre dışı bırakmaktır. Bu nedenle bu yılki stratejilerinin büyük bir kısmı, Amerikalıları çok fazla kışkırtmadan savaşı sürdürmek şeklinde açıklanabilir. 29 Şubat anlaşmasının imzalanmasının ardından ABD, Taliban'a, şiddeti %80 oranında azaltma sözü verdiklerini hatırlattı. Taliban yalnızca ABD güçlerine saldırmamayı, büyük şehirlere saldırmamayı, üslere saldırmamayı kabul ettiklerini ancak diğer her şeye saldırmakta özgür olduklarını söyledi. Dolayısıyla, ABD ordusunu kışkırtacak ve onu tekrar çatışmanın içine çekme riskini alabilecek belirli kırmızı çizgileri geçmeden savaşıyor gibi görünüyorlar. Dolayısıyla bu yıl taktikler bir ölçüde farklı: El yapımı patlayıcı kullanımı, hedefli cinayetler, adam kaçırmalar ve vergilendirme dâhil olmak üzere sürücüleri taciz etme vakalarında bir artış görüyoruz. Ayrıca çoğunlukla kötü kentsel saldırılar olmak üzere çok sayıda üstlenilmemiş saldırılar da olmuştur. Bunlar ISKP tarafından gerçekleştirilmiş olabilir ancak genellikle yaptıkları her şeyi üstlendikleri için bu şaşırtıcı olurdu. Veya Taliban da olabilir. Taliban'ın ABD ile sözlü anlaşması uyarınca bu tür saldırılar yasaklanmıştır ancak Taliban bunları üstlenmeden gerçekleştirmek isteyebilir: Hükûmetin elindeki kentsel alanlarda sivilleri başarılı bir şekilde terörize ediyor ve ayrıca Taliban'ın örneğin Hazaralara mezhepsel saldırılar talep eden bağışçıların isteklerini karşılayabilirler.”⁶⁵

⁶⁵ Clark K., AAN, online video interview with EASO, 27 July 2020

2. Taliban

Taliban, Afganistan'da on yıllardır aktif olan bir HKU'dur. Taliban liderliği, 1996 ile 2001 yılları arasında ABD/uluslararası güçler tarafından iktidardan indirilene kadar Afganistan'ı yönetti; iktidardan indirilmesinin ardından isyana devam etti.⁶⁶ 2001 yılından bu yana grup, kontrolü altındaki alanlarda şeriat yasasının katı bir şekilde yorumlanması dâhil olmak üzere bazı temel ilkeleri korumuştur.⁶⁷

2.1 Yapı ve liderlik

Taliban kendisini Afganistan'ın gölge hükûmeti olarak konumlandırıyor ve komisyonları ve yönetim organları, tipik bir hükûmetin idari ofislerini ve görevlerini taklit ediyor.⁶⁸ Taliban, "Afganistan'ın geniş kesimlerinde paralel bir yönetim yürüten örgütlü bir siyasi hareket" haline geldi⁶⁹ ve toprak kazanarak ve bunları elinde tutarak ve dolayısıyla "yerel toplulukların refahı için bazı sorumluluklar" üstlenerek ülkede bir "yerel yönetim aktörü" haline geldi.⁷⁰ Militan operasyonlarla ilgili olarak ise Taliban üstte güçlü liderlik ve bölge düzeyinde kaynakları seferber edebilen ademimerkeziyetçi yerel komutanlara sahip ağ bağlantılı bir isyancı grup niteliğindedir.⁷¹

Ketta Şûrası veya Taliban Liderlik Konseyi [*Rahbari Shura* olarak da bilinir⁷²] Taliban'ın en kıdemli 20 liderinden oluşan grubu ifade eder.⁷³ Taliban'ın ana resmî siyasi ofisi Katar'da bulunuyor.⁷⁴ Liderliğin çoğu da Pakistan'da bulunuyor ve Peşaver Şûra Ağı aracılığıyla birbirine bağlılar.⁷⁵ Hareketin şu andaki en yüksek lideri; Liderlik Konseyi, Yargı ve Yürütme Komisyonları ile "diğer idari organların" başkanı Molla Hibatullah Akhundzade'dir.⁷⁶ Lider yardımcıları ise Birinci Yardımcısı Siraceddin Celaledin Hakkani (Hakkani şebekesinin lideri) olup diğer ikisi şu isimlerdir: Molla Muhammed Yakub [Molla Muhammed Yakub Ömeri]⁷⁷ ve Molla Abdul Ghani Baradar Abdul Ahmad Turk.⁷⁸ Haziran 2020'nin ortasında, Akhundzade ve Celaledin Hakkani'nin ve diğer kıdemli Taliban liderlerinin COVID-19'a yakalandığını ve hatta bazılarının öldüğünü bildiren Foreign Policy dergisi, Yakub'un Taliban ve Hakkani operasyonlarını yürüttüğünü bildirdi. Taliban bu haberleri yalanladı.⁷⁹

⁶⁶ BBC, Who are the Taliban, 27 February 2020, [url](#); See also: Giustozzi, A. and Ibrahimi, N., Thirty Years of Conflict: Drivers of Anti-Government Mobilisation in Afghanistan, 1978-2011, AREU, January 2012, [url](#)

⁶⁷ RFE/RL, Taliban Constitution offers glimpse into militant group's vision for Afghanistan, 27 April 2020, [url](#)

⁶⁸ New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#); UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 12

⁶⁹ USIP, Insurgent Bureaucracy: How the Taliban Makes Policy, Peaceworks No. 153, November 2019, [url](#), p. 6

⁷⁰ USIP, Service Delivery in Taliban-Influenced Areas of Afghanistan, Special Reports No. 465, 30 April 2020, [url](#), p. 3

⁷¹ New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#)

⁷² Taliban'ın en yüksek danışma organı. *Emir-ül Müminin* (inanınların komutanı) hareketinin en yüksek liderine siyasi, askerî ve ekonomik tavsiyelerde bulunur.

⁷³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 6 (footnote 5), Annex B, p. 25

⁷⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, para. 2

⁷⁵ New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#); UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, p. 26, p. 6

⁷⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, para. A

⁷⁷ Yakub, Taliban'ın kurucusu Molla Ömer'in oğludur. Harekette popüler değil ve bildirildiğine göre bu yıl gelecek şûralardan önce konumunu güçlendirmeye çalışıyor. FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#)

⁷⁸ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, para. A

⁷⁹ FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#); RFE/RL, Taliban Officials Deny Report That Top Leader Died From Coronavirus, 2 June 2020, [url](#)

Afganistan Hükûmeti, BM'nin 27 Mayıs tarihli raporunda, Taliban gölge yönetiminin adı geçen ve tanınan üyeleri ve bunların sorumluluk/komisyon alanlarının bir listesini sundu.⁸⁰

Aşağıdaki komisyonlar BM tarafından tanınmış olup⁸¹ 2020'de yayımlanan ve web sitelerinde bulunan bir Taliban kitapçığında açıklanmıştır:⁸²

1. Askerî Komisyon⁸³ [*Nizami Komisyon*]: 34 vilayetin tamamı için atanmış gölge valileri ve yardımcılarını ve bölge düzeyinde grup/saha komutanlarını ve manga liderlerini denetler.⁸⁴ Askerî Komisyon, savaşçıları dağıtmak ve misyonlar ve operasyonlar düzenlemek için bölgesel alanlara bölünmüştür.⁸⁵ BM, Komisyona Mayıs ayında Molla İbrahim Sadar'ın başkanlık ettiğini bildirir de⁸⁶ diğer kaynaklar Mayıs 2020'de Muhammed Yakub'un başkan olarak atandığını bildirdi.⁸⁷
2. Siyasi Komisyon [Siyasi Komisyon]: Katar'ın Doha kentinde kurulu olup Taliban hareketinin siyasi işlerine liderlik eder.⁸⁸
3. İstihbarat Komisyonu⁸⁹
4. Mali İşler Komisyonu (gümrük, madencilik ve mülkler dâhil)⁹⁰
5. Yargı Komisyonu⁹¹: *Mahkeme* sistemi; *İptidai* (ilk derece mahkemeleri), *Mura'faa* (istinaf mahkemeleri) ve *Temyiz*'den (temyiz mahkemesi) oluşur. Mahkemeler şeriat yasasına göre yönetilir. Bunlar isyancıların fazlaca varlık gösterdiği bölgelerde kurulan mobil ve yerleşik mahkemelerdir.⁹²
6. Medya Komisyonu⁹³ [*Farhangi Komisyonu*]: Kültür Komisyonu olarak da anılır, beş dilde altı web sitesi, altı internet dergisi (ayrıca kırsal alanlarda basılı formatlarda da dağıtılır) dâhil olmak üzere hareketin kültürel ve medya ile ilgili konularını yönetir: *Srak* خړک (İz), *Shahamat* شهامت (Cesaret), *Morchal* مورچل (Kale), *Haqiqat* حقيقت (Hakikat), *Al-Samood* الصمود (Direniş), and *Shariat* شريعت (Şeriat). *Farhangi Komisyonu* ayrıca kitaplar ve *Layiha* (Tüzük) yayımlamaktadır.⁹⁴

⁸⁰ Taliban'ın yapısının tam listesi ve ayrıntılı açıklaması şu adreste mevcuttur: UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex

⁸¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁸² Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers' Booklet], [url](#), 26 March 2020, p. 9–16. The Booklet titled 'Questions and answers' was published in March 2020 in the magazines and books sub-section of the Taliban's website [url](#); The Pashto description of the cover states: Islamic Emirate and The Jihad Process, Questions and Answers. It is the first edition of the book, 1 000 copies have been published.

⁸³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁸⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 25

⁸⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, p. 25

⁸⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex

⁸⁷ Telegraph (The), Taliban's founder's son appointed military chief of insurgents, 7 May 2020, [url](#); BBC Monitoring/Afghan Islamic Press, 13 May 2020, Afghan Taliban founder's son appointed as military chief, (Factiva)

⁸⁸ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 12-13

⁸⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁹⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁹¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁹² Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 11

⁹³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁹⁴ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 13

7. Sağlık Komisyonu⁹⁵ [*Sihhat Komisyonu*]: Yaralı Taliban savaşçılarına tıbbi yardım sağlar ve sağlık ekibi, onların tıbbi tesislere naklini organize eder.⁹⁶
8. Eğitim, Öğrenim ve Yüksek Öğrenim Komisyonu [*Talim ve Terbiye Komisyonu*] veya Eğitim Komisyonu, İslami öğretiler sağlamakla görevlidir ve Taliban kontrolündeki bölgelerde medreseler kurar.⁹⁷
9. Tarım, Hayvancılık, *Öşr* [dinî vergiler⁹⁸] ve *Zekat* [İslam devleti tarafından vergi olarak toplanan Müslümanların fakirlere yardım olarak ödemesi zorunlu ödeme⁹⁹] Komisyonu¹⁰⁰
10. Üye Kazanma, Erişim ve Rehberlik Komisyonu¹⁰¹ [*Davet, Irşad, Celb-ü Cezb Komisyonu*] gruba yeni üyelerin alınmasına liderlik eder. Komisyon, ANDSF personeli arasından insanları kendine çekmek ve gruba almak için vaaz yapar.¹⁰² Yaygın tebliğ faaliyetleri yürütür, medreseleri (Kuran okulları) yönetir ve özellikle yerel halktan askerler alır. Söz konusu komisyon, Taliban hareketine katıldığı iddia edilen ANSDF personelinin listelerini yayınlar.¹⁰³
11. Mahkumlar Komisyonu¹⁰⁴ [*De Bandiaan Kamission*], Afgan Hükûmeti tarafından yakalanan Taliban savaşçıları dâhil olmak üzere, ülke çapında tutukluların/gözaltına alınanların yaşam koşullarını izlemekten sorumludur.¹⁰⁵
12. STK'ler Komisyonu¹⁰⁶ [*Mosesaato Komisyonu*] veya Örgütler (STK'ler) Komisyonu, Taliban'ın kontrolü altındaki bölgelerdeki insani yardım amaçlı STK'leri izlemekten sorumludur. Taliban web sitesinde, *Mosesaat Komisyonu'nun* yalnızca hükûmetten bağımsız olan ve hükûmet yanlısı veya istihbarat ajansları olarak görülmeyen kuruluşlar ve STK'ler için güvenli bir ortam sağladığı bildiriliyor.¹⁰⁷
13. Sivil Zayıyatın Önlenmesi ve Şikâyetler Komisyonu¹⁰⁸: Taliban web sitesinde bu komisyonun Askerî Komisyon kapsamına girdiği ve zayıatlarla ilgili sivil meselelerle uğraştığı belirtiliyor.¹⁰⁹
14. Eski Eserler Komisyonu¹¹⁰
15. Sınır Kontrol Komisyonu¹¹¹
16. Şehitler ve Engelli Bireyler Organı¹¹²

⁹⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

⁹⁶ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 15-16

⁹⁷ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 14

⁹⁸ USIP, Service Delivery in Taliban-Influenced Areas of Afghanistan, 30 April 2020, [url](#), p. 18

⁹⁹ USIP, Service Delivery in Taliban-Influenced Areas of Afghanistan, 30 April 2020, [url](#), p. 18

¹⁰⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹⁰¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹⁰² Voice of Jihad, د دعوت ارشاد، جلب چذب کمیسیون ['Outreach, Guidance and recruitment commission'], n.d., [url](#)

¹⁰³ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 13-14

¹⁰⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹⁰⁵ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 16

¹⁰⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹⁰⁷ Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه ['Questions and answers'], [url](#), 26 March 2020, p. 14-15

¹⁰⁸ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹⁰⁹ Voice of Jihad, د سمع شکایاتو او ملکي تلفاتو د مخنیوي کمیسیون ['Complaints and preventing civilian casualties commission'], n.d., [url](#)

¹¹⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹¹¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

¹¹² UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, pp. 25-26

Şubat 2020'de Taliban, kendi web sitesinde yeni bir karma Merkezî Dar-ül Fetva Komisyonu (İslami kararları verme konusunda yetkili bir kurum) başlattıklarını duyurdu: İslam Hukuku ve "Uzmanlar" (Şeriat hukukçuları) Meclisi. Söz konusu komisyon Nisan 2019'da oluşturuldu ve hareketin yasama organı olarak hizmet edebilir.¹¹³ Daha fazla bilgi bulunamamıştır.

Liderlik bölümleri

ABD-Taliban müzakereleri boyunca ve 2020 savaş sezonu öncesinde vilayet atamalarının yeniden düzenlenmesine rağmen, Taliban liderliği, El Kaide ile bağların kesilmesi konusunda derinleşen ayrılıklar olmasına rağmen aşağı tabaka içindeki birliği koruyabildi.¹¹⁴ Liderlik, çoğunlukla, anlaşmaya karşı çıkan muhalifleri saf dışı bırakarak ABD müzakerelerini sürdürme lehinde birleşti.¹¹⁵

Mayıs 2020 itibarıyla Hizb-e Velayet İslami veya Hezb-e Walayat-e İslami (İslami Valilik Partisi veya İslami Vesayet Partisi) olarak bilinen ve Taliban Kıdemli muhaliflerinden oluşan yeni bir grup ortaya çıktı.¹¹⁶ Grup ABD anlaşmasına karşı çıkıyor ve İran'la bağlantıları var. Liderlik bölünmelerini olası olarak görüyor.¹¹⁷ ABD-Taliban anlaşmasının uygulanmasında liderlik bölünmesi ve organizasyon içindeki güç mücadeleleri, potansiyel barış sürecini etkileyebilir.¹¹⁸

Batı Afganistanlı Molla Mohammad Rasool liderliğinde Taliban'dan ayrılmak isteyen ve 2015'te ayrılan azınlık grubu Rasoul Shura¹¹⁹ ABD ile görüşmeleri desteklemediğini açıkladı.¹²⁰ Foreign Policy, bunun karşısında güçlerini kaybettiklerini bildirdi.¹²¹ Ana Taliban ve Rasoul fraksiyonu arasındaki çatışmalar, ikisi arasında yüzleşmeler meydana geldikçe gruplar arasında ölümlere ve suikastlere neden oldu. Anlaşmayla ilgili olarak bölünme olasılığı anlaşmanın kendisi için bir tehdit oluşturabilir.¹²²

2.2 Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol ve kapasite

Taliban, Afganistan'ın büyük bölümünü kontrol ediyor.¹²³ Muhataplar, BM Güvenlik Konseyi'nin Mayıs 2020 tarihli raporunda, Taliban ile hükümet arasında Afgan topraklarının %50-60'ıyla ilgili ihtilaf olduğunu ve 21 bölgenin - bu sayı 2019'da 25 ila 30 arasındaydı - tam Taliban kontrolü altında olduğunu bildirdi.¹²⁴ Bununla birlikte, Voice of Jihad web sitesinde, 2019 "yıllık raporuna" atıfta bulunan Taliban 28¹²⁵ bölge başkentini kontrol ettiğini iddia etti.¹²⁶ Ancak,

¹¹³ Voice of Jihad, *د مرکزې دارالافتاء، فقهي مجالسو او تخصصاتو کمېسيون ته لنډه کتنه*, [A brief look at the central institution of verdicts, council of jurisprudence and specialities (on Sharia) commission'], 17 February 2020, [url](#)

¹¹⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), paras. 18-20

¹¹⁵ FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#)

¹¹⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 20; RFE/RL, Iranian Links: New Taliban Splinter Group Emerges That Opposes U.S. Deal, 9 June 2020, [url](#)

¹¹⁷ RFE/RL, Iranian Links: New Taliban Splinter Group Emerges That Opposes U.S. Deal, 9 June 2020, [url](#)

¹¹⁸ FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#)

¹¹⁹ Stars and Stripes, Airstrike in western Afghanistan kills leader of Taliban splinter group, may have killed civilians, 9 January 2020, [url](#)

¹²⁰ Asia Times, Factors affecting divisions among Afghan Taliban, 22 May 2020, [url](#)

¹²¹ FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#)

¹²² FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#); Asia Times, Factors affecting divisions among Afghan Taliban, 22 May 2020, [url](#)

¹²³ USIP, Insurgent Bureaucracy: How the Taliban Makes Policy, Peaceworks No. 153, November 2019, [url](#), p. 6; BBC, Who are the Taliban, 27 February 2020, [url](#)

¹²⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 29

¹²⁵ Arghandab: Daychop an and Mizan; Badakhshan: Arghanj Khwa and Keran wa Manjan Districts; Badghis: Murghab District; Baghlan: Guzargahi Nur District; Balkh: Zari District; Farah: Anar Dara and Bala Buluk Districts; Faryab: Qurghan and Qarmaqol Districts; Ghazni: Giro District; Ghor: Charsada District; Jowzjan: Qush Tepa and Darzab Districts; Kandahar: Maruf District; Kunduz: Dasht-e-Aarchi, Khan Abaad and Qala Zaal Districts; Paktia: Khoshmand District; Samangan: Darah Sof District; Takhar: Khwaja Ghar, Cha Ab, Darqad and Bahar Districts; Uruzgan: Char-Chine District; Zabul: Naw Bahar Districts

¹²⁶ Voice of Jihad, *د تېر کال فتوحاتو ته ځغلنده کتنه*, [A quick look at last year's victories'], 31 December 2019, [url](#)

Mayıs 2020'de Taliban kontrolünü haritalandıran bir makalede LWJ, Taliban'ın 75 bölgeyi kontrol ettiğini (%19) ve 189 bölgenin (%47) ihtilaf konusu olduğunu belirtti.¹²⁷

Taliban'ın aktif savaşçılarına yönelik tahminler 40.000 ila 80.000¹²⁸ veya 55.000 ila 85.000 arasında değişirken ek "kolaylaştırıcılar ve savaşçı olmayan elemanlar" bu sayıyı 100.000'e çıkarıyor. Bu, Taliban'ın yeni üye, fon veya silah sıkıntısı olmadığını gösteriyor.¹²⁹

Güvenlik Konseyi'ne göre Mayıs 2020'de

"Taliban, kendi içinde zorlu bir savaş gücü olacak kadar disiplinli olmayı sürdürmektedir. Grup içinde muhaliflerle uzlaşmayı güçleştirecek bölünmeler mevcuttur ve grubun verdiği mesajlar sert olmaya devam etmektedir. Grup ayrıca 2020 savaş dönemine iyi bir şekilde hazırlanmış görünmekte ve ABD'yi kışkırtmaktan kaçınmaya çalışırken Afgan hükûmeti hedeflerine yönelik saldırılarının temposunu artırmaktadır. Anlaşmanın yorumlanmasındaki farklılıklar, uygulama sırasında dönemsel krizlere yol açabilir. Sert görüşlü Taliban üyeleri, hedeflerine cebren ulaşabileceklerine ve ulaşmaya devam edeceklerine inanmaktadır."¹³⁰

2.3 Hedefler

Kaynaklar, ABD ile anlaşmaya rağmen, Taliban liderliğinin ve komutanlarının halka Afgan hükûmetinin devrilebileceğini söylediğini bildirdi.¹³¹ LWJ'den Bill Roggio, Haziran 2020'den itibaren Taliban'ın, anlaşmaya rağmen ABD ve Afgan hükûmetleri için bir "küçümseme ve aşağılama mesajı" yayımlayarak web sitelerinde propagandaya devam ettiğini belirtti. Roggio, anlaşmanın imzalanmasından sadece günler sonra *fetva* ile yayımladıkları duyuruyla "cihatçı grubun Afganistan'da kabul edilebilir tek hükûmet biçiminin Taliban hükûmeti tarafından idare edilecek bir 'İslami sistem' olduğu konusunda çok net" olduğunu bildirdi.¹³² Kaynaklara göre *fetvada*, ABD kuvvetlerinin geri çekilmesinin *cihadi* veya silahlı isyanı sona erdirmeyeceği ve grubun bir emir tarafından yönetilen İslami bir hükûmet için savaşmaya devam edeceği belirtiliyor.¹³³ BM Güvenlik Konseyi, Taliban'ın, ABD ile eş zamanlı olarak müzakere ederken saldırılarını da artırdığını belirtti.¹³⁴ BM, grubun güç kullanarak yeniden iktidara gelebileceklerinden emin olduğunu belirtti.¹³⁵ ABD ile yapılan anlaşmaya rağmen, aralıksız savaş dönemleri ile Taliban'ın devam eden hedefi vilayet başkentlerini ele geçirmek ve elinde tutmaktı; ancak bu, uluslararası güçlerin varlığının devam etmesi nedeniyle grup için hala zordur.¹³⁶

¹²⁷ RFE/RL, The Taliban, The Government, and Islamic State: Who Controls What in Afghanistan, 31 May 2020, [url](#)

¹²⁸ New York Times (The), Fact-checking Trump's Statements on Increased Military Strikes in Afghanistan, 12 September 2019, [url](#)

¹²⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 28; See also: New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#)

¹³⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 3

¹³¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 8

¹³² Roggio, B., Taliban denounces 'deviant beliefs,' including 'satanic western and disbelieving ideologies', LWJ, 10 June 2020, [url](#); See also: Roggio, B., Taliban religious decree calls for its emir to rule 'Islamic government' in Afghanistan, LWJ, 8 March 2020, [url](#)

¹³³ Roggio, B., Taliban religious decree calls for its emir to rule 'Islamic government' in Afghanistan, LWJ, 8 March 2020, [url](#); VOA, Taliban Defends Its Chief As 'Legal' Ruler of Afghanistan, 7 March 2020, [url](#); See also: New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#); see also: UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), paras. 8-12

¹³⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 14

¹³⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 12

¹³⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 29

LWJ, Haziran 2020’de yayımlanan bir propaganda videosunda, Talibanlı anlatıcının “Sapkınlar, Müslümanları yanıltmak için ateizm, komünizm, laiklik, demokrasi ve diğer şeytani batılı ve inançsız ideolojiler gibi zehirli sapkın inançlar konusunda eğitilmiş kişilerdir” dediğini bildirdi.¹³⁷

2.4 Üye kazanma stratejileri

Afganistan üzerine bağımsız uzman Borhan Osman’a göre Taliban tipik olarak işsiz, medreselerde eğitim görmüş ve etnik olarak Peştun olan kırsal topluluklardan genç erkekleri üye olarak alıyor.¹³⁸ Üye alım genellikle grubun Askerî Komisyonu ve camilerdeki sosyal yardımların yanı sıra, birçoğu “Batılı kurumlara ve Afgan hükûmetinin müttefiklerinden aldığı değerlere derin bir nefretle” motive olan kişisel ağlar ve savaşçı aileleri aracılığıyla gerçekleşir. Taliban, maaş ödemek yerine masrafları karşılar. Savaşçılar bu faaliyetlerin ganimetlerini ellerinde tutarken hareket, suç ve narkotikte yerleşik hale geldi.¹³⁹

2.4.1 Çocuk üye alımı

Taliban çocukları da üye olarak alır. Örneğin, 2019’da UNAMA, Taliban tarafından erkek çocukların üye alındığı ve bunların; el yapımı patlayıcı yerleştirmek, patlayıcı taşımak, istihbarat toplamak, intihar saldırıları düzenlemek ve mücadeleye katılmak için kullanıldığı 58 vakayı belgeledi.¹⁴⁰ USDOS, Taliban’ın çocukları intihar bombacısı olarak kullandığını, onları kandırdığını, para veya sahte dinî gerekçelerle manipüle ettiğini veya intihar bombacısı olmaya “zorladığını” belirtti. Güney illerinde Taliban çocukları sadece intihar bombacıları olarak değil, aynı zamanda canlı kalkan olarak veya el yapımı patlayıcı yerleştirmek için de kullanılıyordu.¹⁴¹ Karşılığında Taliban bazı ailelere nakit para ödüyor ve çocuklarını askeri ve dinî beyin yıkama için Taliban okullarına (medreselere) gönderen diğerlerine koruma sağlıyordu. Bu tür risklere maruz kalan çocukların çoğu yoksul ailelerden veya kırsal kesimden geliyordu.¹⁴² BBC ayrıca video propagandası ve medreseler aracılığıyla el yapımı patlayıcı yerleştirmek için Taliban’a alınan gençlerle ilgili haber yaptı.¹⁴³

2.5 İnsan hakları ihlalleri ve suistimalleri

Taliban 2020’de hedefli cinayetlerle suçlanmaya devam etti¹⁴⁴; hem ayırım gözetmeyen hem de hedefli saldırılarda ve sivil unsurlara karşı sivillerin kasıtlı olarak hedef alınmasına dahil oldular.¹⁴⁵ Taliban, gölge mahkemeler tarafından infazlara ve UNAMA tarafından zalimce, insanlık dışı ve aşağılayıcı cezalar olarak değerlendirilen cezalara neden olan paralel adalet mekanizmalarını çalıştırmaya devam etti¹⁴⁶ (Taliban’ın paralel adalet sistemi hakkında daha fazla bilgi için bkz. [EASO Menşe Ülke Bilgisi Raporu, Afganistan Ceza hukuku, örfi adalet ve gayriresmî anlaşmazlık çözümü, Temmuz 2020](#)). Gur’un Kadın işleri departmanı ve Gur AIHRC müdürü bir haber makalesinde Taliban’ın “kanguru mahkemelerinin” vahşeti ve mağdur haklarının ihlalleri hakkında şikâyetinde bulundu.¹⁴⁷ Taliban’ın ayrıca ANSF personeli dâhil olmak üzere tutuklulara karşı işkence yaptığı bildirildi.¹⁴⁸

¹³⁷ Roggio, B., Taliban denounces ‘deviant beliefs,’ including ‘satanic western and disbelieving ideologies’, LWJ, 10 June 2020, [url](#)

¹³⁸ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 2

¹³⁹ New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#)

¹⁴⁰ UNAMA, Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 24

¹⁴¹ USDOS, Country Reports on Human Rights Practices for 2019 - Afghanistan, March 2020, [url](#), pp. 16-17

¹⁴² USDOS, 2019 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 19 June 2019, [url](#)

¹⁴³ BBC, Afghanistan: The detention centre for teenage Taliban members, 21 April 2020, [url](#)

¹⁴⁴ Arab News, Motorbikes banned in Kabul following spike in crime, targeted killings as virus lockdown continues, 15 April 2020, [url](#); New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, [url](#)

¹⁴⁵ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 7

¹⁴⁶ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 50

¹⁴⁷ Salaam Times, Taliban brutally take centre stage with couple’s execution in Ghor, 28 April 2020, [url](#)

¹⁴⁸ Salaam Times, Rescued Afghan soldiers speak of appalling torture, brutality in Taliban prison, 31 January 2020, [url](#)

2.6 Hedef alınan bireyler

2.6.1 Afgan güvenlik güçleri üyeleri ve devlet yanlısı milis kuvvetler

ANDSF'nin hedeflenmesi ve öldürülmesi, Taliban'ın web sitesinde bulunan *Layiha*'sında (tüzük) belirtilmiştir. *Layiha*, ilk bölümünde Taliban'a, ANDSF'nin teslim olmasını/gruba katılmasını sağlama talimatı veriyor. Söz konusu düzenlemenin 10. maddesi, *Ta'ziri* (ceza) yetkisini suçlu olduğu iddia edilen bir ANDSF tutuklusunun veya Hükümetin grup tarafından tutuklanan herhangi bir çalışanının/görevlisinin infaz emrini vermek üzere imam, imam yardımcısı, vilayet hâkimi veya onların yokluğunda vilayet valisine verir.¹⁴⁹ Taliban, web sitesinde ANDSF personeli için "kukla" veya *Goodagyan* (Peştuca dilinde گوداگان) terimini kullanmaya devam ediyordu. 31 Aralık 2019 itibarıyla Taliban, grubun 2019'da hedef aldığı ANDSF ve hükümet yetkililerinin sayısından bahsettikleri bir rapor yayımladı. Raporda, olayların kesin tarihleri ve yerleri ile grup tarafından öldürüldüğü iddia edilen ANDSF personelinin isimleri yer aldı.¹⁵⁰

Haziran 2020'de iç işleri bakanlığı sözcüsü, bir hafta içinde 422 Afgan güvenlik gücü mensubunun Taliban tarafından öldürüldüğünü ve yaralandığını açıkladı. Afgan yetkilinin aktardığı rakamlara göre 2020 yılının haziran ayının ikinci haftasında 29 vilayette Taliban tarafından 222 saldırı düzenlendi.¹⁵¹ Tolonews, çatışmalarda 171 güvenlik görevlisinin öldüğünü, 250 kişinin de yaralandığını bildirdi.¹⁵² Afgan hükûmetine/hükümet yanlısı güçlere yönelik son genel saldırı örnekleri şunları içerir:

- 8 Haziran 2019'da Taliban, Gur'un Dawlatyar bölgesindeki Poshta Noor köyünde bulunan güvenlik karakollarına saldırdı, halk ayaklanma güçlerinden ve sivillerden on beş kişiyi öldürdü ve bir aşiret büyüğünü ve diğer iki kişiyi yaraladı.¹⁵³
- 4 Temmuz 2019'da, Taliban, Gur Vilayetine Dawlatyar İlçesindeki yerel hükümet yanlısı milislerin ofisine saldırdığında bir sivil öldürüldü ve bir diğeri yaralandı.¹⁵⁴
- Mayıs 2020'de Taliban savaşıları Gazni'de Afgan istihbarat teşkilatı Ulusal Güvenlik (NDS) güçlerini hedef alan bir bombalı araç patlattı. Bu saldırı sonucunda en az yedi kişi öldü, 40 kişi yaralandı.¹⁵⁵
- 6 Haziran 2020'de Taliban'ın yol kenarı bombardımanı, ANDSF'yi desteklemek için Bedahşan'dan geçen hükümet yanlısı 11 milisi öldürdü.¹⁵⁶
- 11 Haziran 2020'de Paktika'da Taliban çatışmalarında bir bölge polis şefi öldü ve 4 polis yaralandı.¹⁵⁷
- 14 Haziran 2020'de, yerel yetkililer tarafından Taliban'a atfedilen saldırıda Paşaband'daki (Gur) bir kontrol noktasında 7 polis memuru öldürüldü.¹⁵⁸
- Yine Haziran 2020'de, Gazni'de güvenlik noktalarına 9 ayrı saldırı düzenlendi ve 15 isyancı öldürüldü. Kaynak, güvenlik güçlerinin çatışmalarda yaralanıp yaralanmadığını belirtmedi.¹⁵⁹

¹⁴⁹ Voice of Jihad, لايحه [‘code of conduct’], n.d., [url](#); Referring to an English translation of the Layeha (2010 version) made by the Afghanistan Analysts Network, Clark, K., The Layha: Calling the Taleban to Account, AAN, 4 July 2011, [url](#)

¹⁵⁰ Voice of Jihad, مهمو پېښو ته څغلنده کتنه, 2019 د مېلادي کال [‘A quick look at the 2019 important incidents’], 31 December 2019, [url](#)

¹⁵¹ Tolonews, 171 Govt Forces Killed in a Week in Taliban Attacks: Officials, 14 June, 2020, [url](#); Al Jazeera, Taliban killed, wounded over 400 Afghan forces in one week: Gov't, 14 June, 2020, [url](#)

¹⁵² Tolonews, 171 Govt Forces Killed in a Week in Taliban Attacks: Officials, 14 June, 2020, [url](#)

¹⁵³ Tolonews, Several killed in Taliban attack in Ghor: Officials, 8 June 2019, [url](#)

¹⁵⁴ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: June 28-4 July, 4 July 2019, [url](#)

¹⁵⁵ Reuters, Taliban blast near Afghan intelligence base kills seven, injures 40, 18 May 2020, [url](#)

¹⁵⁶ RFE/RL/Gandhara, Bomb Blamed on Taliban Kills 11 Pro-govt Afghan Militiamen, 6 June 2020, [url](#)

¹⁵⁷ Xinhua, District police chief killed in Taliban attack in E. Afghanistan, 11 June 2020, [url](#)

¹⁵⁸ AFP, Attack blamed on Taliban kills seven Afghan policemen, 14 June 2020, [url](#)

¹⁵⁹ Xinhua, 24 including 4 policemen killed in fresh clashes in Afghanistan, 11 June 2020, [url](#)

Güvenlik gücü mensuplarının hedef olarak öldürülmesine ilişkin son örnekler arasında şunlar da yer almaktadır:

- 27 Eylül 2019'da, Badgis Vilayetindeki Qala-e-Naw Şehrinin Laman köyünde Taliban'ın evlerine saldırmasının ardından hükümet yanlısı bir milis üyesi ve babası öldürüldü.¹⁶⁰
- 11 Ekim 2019'da Bedahşan Vilayetinde, yerel bir polis amirinin iki yeğeni Wardoj İlçesinin Abjin bölgesinde amcalarını öldürdü, şefin silahını aldı ve Taliban'a katıldı.¹⁶¹
- 24 Ekim 2019'da Taliban, tatil günlerinde Kabil'deki Badgis polis şefini hedef aldı ve öldürdü.¹⁶²
- 7 Mayıs 2020'de Taliban, Host polis şefini ve iki personelini yol kenarına yerleştirilen bir bombayla hedef aldı ve öldürdü.¹⁶³ Taliban, web sitesine yapılan saldırının sorumluluğunu üstlendi.¹⁶⁴
- Haziran 2020'de üst düzey bir il polisi Kandahar'da işe giderken Taliban tarafından vurularak öldürüldü.¹⁶⁵
- 7 Haziran 2020'de, Kabil'in Gozra ilçesindeki bir kontrol noktasında 3 polis Taliban tarafından öldürüldü.¹⁶⁶

2.6.1.1 ANSF'deki kadınlar

30 Nisan 2020'de SIGAR, ANDSF bünyesinde 5.270 kadın personelin (433 sivil dâhil) olduğunu bildirdi. İç İşleri Bakanlığı bünyesinde 3.535, Savunma Bakanlığı bünyesinde 1.735 kadın personel görev yapıyordu.¹⁶⁷ Tolonews, Mart 2020'de kadın polis sayısının 2.800 olduğunu bildirdi.¹⁶⁸ Aralık 2019'da, Amerika Birleşik Devletleri Dış İşleri Bakanlığı (USDOD) kayıtlı kadın ANP sayısının 8.898 *Tashkil* (planlanan sayılar) için 3.077 olduğunu belirtti.¹⁶⁹

Afganistan'da kadınların ANDSF'ye katılımı toplumda bir tabu olmaya devam ediyor.¹⁷⁰ Ekim 2019'da, kadın Afgan polisi ile ilgili bir haber, Taliban'ın "sık sık kadın askerleri tehdit ettiğini" bildirdi ve Taliban'ın, Afgan hükûmetine hizmet etmeye devam ederlerse kadınları işkenceyle ve burun ve kulaklarını kesmekle tehdit ettiğini söyleyen bir Afgan Ulusal Ordusu (AUO) kadın askerinden alıntı yaptı. Kadın asker Taliban'ın kendisini yabancılar için çalışmak ve toplumdaki kadınları olumsuz etkilemekle suçlayarak (mektupla) ölüm tehditleri gönderdiğini belirtti.¹⁷¹

Kadın ANDSF personelinin hedeflenmesine ilişkin son örnekler şunları içerir:

- 28 Ağustos 2019'da, Kandahar Vilayetinin Arghandab İlçesinde çalışan iki kadın polis, Kandahar Şehri Polis Bölgesi 1'de motosiklet üzerinde silahlı kişiler tarafından vurularak öldürüldü.¹⁷² Xinhua News, saldırının şüpheli Taliban tarafından gerçekleştirildiğini belirtti.¹⁷³

2.6.1.2 ANSF personelinin aile bireyleri

Temmuz 2019'da New York Times, Taliban'ın intikam almak için Afgan askerlerinin ailelerini hedef almaya devam ettiğini bildirdi. Rapora göre Taliban askerler evlerinde değilken evlerinin birçoğunu yaktı.¹⁷⁴

¹⁶⁰ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, [url](#)

¹⁶¹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, [url](#)

¹⁶² Ariana News, Badghis police chief assassinated in Kabul, 24 October 2019, [url](#)

¹⁶³ Reuters, Taliban militant kills regional police chief in a latest attack, 8 May 2020, [url](#)

¹⁶⁴ Voice of Jihad [English], Police chief along [with] his deputy, 4 more killed, 8 May 2020, [url](#); Reuters, Taliban militant kills regional police chief in a latest attack, 8 May 2020, [url](#)

¹⁶⁵ Xinhua, 24 including 4 policemen killed in fresh clashes in Afghanistan, 11 June 2020, [url](#)

¹⁶⁶ Bakhtar News, Policemen Martyred by Taliban Attack in Kabul, 7 June 2020, [url](#)

¹⁶⁷ SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, 30 April 2020, [url](#), p. 82

¹⁶⁸ Tolonews, Female officer calls for increased women's presence in ANSF, 5 March 2020, [url](#)

¹⁶⁹ USDOD, Enhancing Security and Stability in Afghanistan, December 2019, 23 January 2020, [url](#), p. 75

¹⁷⁰ ZORA, Female Afghan soldiers face a battle on all fronts, 2 October 2019, [url](#)

¹⁷¹ ZORA, Female Afghan soldiers face a battle on all fronts, 2 October 2019, [url](#)

¹⁷² New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August: 23 – 29, 29 August 2019, [url](#)

¹⁷³ Xinhua, Two female officers killed in S. Afghanistan, 28 August 2019, [url](#)

¹⁷⁴ New York Times (The), Seeking revenge, Taliban target Afghan soldiers' families, 10 July 2019, [url](#)

ANDSF ailelerine yönelik son saldırılar arasında şunlar bulunmaktadır:

- 3 Mayıs 2019'da bir Taliban savaşçısı, Ahmedkhel bölgesinde bir ANA askerinin karısını ve 13 yaşındaki oğlunu öldürdü. Fail, kurbanın intikam almak için gizlice Taliban'a katılan yeğeniydi.¹⁷⁵
- 6 Ağustos 2019'da Badgis Vilayetinde Taliban, vilayetin başkenti Qala-e Naw'ın Laman köyünde bir kadını vurdu ve öldürdü. Kaynağa göre, kadın bir Afgan askeriyle nişanlanmıştı/evlenmişti. Kadın, o anda oluşturulan bir Taliban mahkemesinde insanların önünde öldürüldü.¹⁷⁶
- 7 Ağustos 2019'da kardeşi Afgan özel kuvvetler komutanı olan bir taksi şoförü, Kunduz'un Khanabad ilçesine bağlı Khwaja Pesta bölgesinde Taliban tarafından öldürüldü.¹⁷⁷
- 19 Eylül 2019'da, bir güvenlik gücü üyesi ve iki akrabası, Taliban tarafından öldürüldü ve bir kişi, Faryab Vilayeti'nin Pashton Kot İlçesi'nin Zarshi bölgesinde grup bir kara ordusu aracını durdurduktan sonra grup tarafından kaçırıldı.¹⁷⁸

2.6.2 Hükûmet yetkilileri ve hükûmeti desteklediği düşünülen kişiler

2.6.2.1 Hükûmet yetkilileri

Taliban yetkilileri, Taliban güçlerine sivilleri koruma emri verildiğini iddia etseler de sivil hükûmet çalışanları bu kategorinin dışında tutulmuştur ve bu "savaş kanunlarının ihlali"dir.¹⁷⁹

Hükûmet yetkililerine yönelik son saldırılar şunları içerir:

- 25 Haziran 2019'da Taliban, Lovgar Vilayeti'nin Pol-e Alam Şehri Porak bölgesindeki bir pusuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan iki mühendisi öldürdü. Kaynağa göre, "mühendisler vilayet başkentinde bir okul inşaatı üzerinde çalışıyorlardı."¹⁸⁰
- 18 Ağustos 2019'da Taliban, Herat Vilayeti'nin Koshk-e Robatsangi İlçesine bağlı Chehldokhtaran köyünde hükûmet için çalışan bir köylü yaşlıyı gözaltına aldı ve daha sonra öldürdü.¹⁸¹
- 20 Ağustos 2019'da Baglan Vilayeti'nde Taliban, Pul-i-Humri'den Baghlan-e Markazi İlçesine giden Nüfus Kayıt Dairesi yardımcısını kaçırdı ve öldürdü.¹⁸² Aynı vilayette, 25 Ağustos 2019'da Taliban, Belh ve Kabil arasındaki yolda Cheshma-e Sher bölgesinde Samangan Vilayeti'nin bir vilayet konseyi üyesini kaçırdı ve daha sonra öldürdü.¹⁸³
- 27 Ağustos 2019'da Taliban, Pakiya Vilayeti'nin Ahmad Abad İlçesinde işten eve dönerken bir hükûmet görevlisini vurarak öldürdü.¹⁸⁴
- 22 Eylül 2019'da Taliban, Gur Vilayeti'nin Dulina İlçesine bağlı Barengi köyünde bir öğretmeni öldürdü ve diğer öğretmenleri ve devlet görevlilerini işlerinden ayırmamaları halinde öldürmekle tehdit etti.¹⁸⁵
- 8 Ekim 2019'da, Samangan Vilayeti'nin Başı köyünde Taliban tarafından bir seçim komisyonu görevlisi öldürüldü. Kaynağa göre Taliban, kurbanı Sançarak İlçesinden Sar-i Pol Şehrine giderken kaçırdı ve bir gün sonra öldürdü.¹⁸⁶

¹⁷⁵ New York Times (The), Seeking revenge, Taliban target Afghan soldiers' families, 10 July 2019, [url](#)

¹⁷⁶ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 2-8, 8 August 2019, [url](#); Ariana News, Taliban insurgents shoot woman in Badghis, 6 August 2019, [url](#)

¹⁷⁷ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 2-8, 8 August 2019, [url](#)

¹⁷⁸ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: September 2019, 26 September 2019, [url](#)

¹⁷⁹ HRW, Taliban Linked to Murder of Afghan Rights Defender, 6 September 2019, [url](#)

¹⁸⁰ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: June 21-27, 27 June 2019, [url](#)

¹⁸¹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 16-22, 22 August 2019, [url](#)

¹⁸² New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 16-22, 22 August 2019, [url](#)

¹⁸³ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 23-29, 29 August 2019, [url](#)

¹⁸⁴ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 23-29, 29 August 2019, [url](#)

¹⁸⁵ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: September 2019, 26 September 2019, [url](#)

¹⁸⁶ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, [url](#)

- 7 Kasım 2019'da Taliban, Paktiya'dan Kabil'e seyahat eden dört yargıcı Lovgar Vilayetinin Mohammad Ağa Bölgesinde bir pusuda öldürdü.¹⁸⁷ Bir başka kaynak da olayda üç hâkimin öldürüldüğünü bildirdi.¹⁸⁸
- 2 Aralık 2019'da Samangan Vilayetinin Sayyad İlçesi kaymakamının erkek kardeşi ve oğlu öldürüldü, Taliban savaşçılarının kaymakamın evine saldırması sonucu iki polis yaralandı.¹⁸⁹
- Şubat 2020'de, son zamanlarda grup tarafından yargıçları hedef alarak öldürme eğiliminde olan Taliban militanlarının, Herat'ın İncil ilçesinde ilk derece mahkemesi hâkimi olan Abdul Rahim'i silahla öldürmekten sorumlu olduğu düşünülüyordu.¹⁹⁰ İncil Mahallesiindeki tek mahkeme hâkimi Abdul Rahim, namazdan eve dönerken motosikletli kimliği belirsiz kişiler tarafından vurularak öldürüldü.¹⁹¹
- Devlete ait bir bankanın beş çalışanı, 10 Nisan 2020'de Herat'ta Taliban militanları tarafından kaçırıldı ve vuruldu.¹⁹²
- Haziran 2020'de eski Senatör Wali Ahamadzai, Lovgar'da Taliban tarafından kaçırıldı ve öldürüldü.¹⁹³
- Kimliği belirsiz silahlı kişiler, Haziran 2020'de Başsavcılığa ait bir araca ateş açarak iki savcı dâhil olmak üzere beş kişiyi öldürdü. Taliban olayla ilgisini reddetti.¹⁹⁴

2.6.2.2 Hükûmeti desteklediği veya casusluk yaptığı düşünülen kişiler

Taliban'ın *Layiha*'sının (tüzük) 17. maddesi [gayriresmî çevirisi] casus (Peştuca dilinde *Jasoos* جاسوس) olduğu iddia edilen bir kişiyi hedef alır. Söz konusu maddenin hükümleri, *Ta'ziri* (ceza) yetkisini casus olduğu iddia edilen kişiyi idam etmek üzere imam, imam yardımcısı, vilayet hâkimi veya onların yokluğunda vilayet valisine devreder. *Layiha* düzenlemesinin 18. maddesi, bir bireyin casus olarak kabul edilebileceği kriterleri sağlar: (1) Güç kullanmadan kendi kendine itiraf etmeye dayanarak, (2) hâkimi ikna edecek iki tanığın beyanına dayanarak, (3) maddi delillere dayanarak.¹⁹⁵

Hedeflenen kişilere yönelik bazı örnekler şunlardır:

- Mart 2019'da Sar-i Pol vilayetinin Sançarık ilçesinde hamile bir kadın Taliban'ın hükûmete karşı savaşlarını "gayrimişru" olarak nitelendirerek eleştirdiği için Taliban tarafından ölüm cezasına çarptırıldı ve doğmamış çocuğuyla birlikte anında öldürüldü.¹⁹⁶
- Haziran 2020'de, kimliği belirsiz silahlı kişilerin Maidan Vardak'ta aşiretin yaşlı bir üyesini, karısını ve çocuklarını öldürdüğü bildirildi; yerel Afgan polisiyle iş birliği yaptığı için daha önce başka bir oğlunu öldürdükleri bildirildi.¹⁹⁷
- 4 Ağustos 2019'da Taliban'ın Bedaşan Vilayeti, Shuhada İlçesindeki Ghaib köyünde bir sivil hükûmet adına casusluk yapmakla suçlayarak öldürdüğü bildirildi.¹⁹⁸
- Gur Vilayetinde, 17 Eylül 2019'da Taliban, biri muhtar, biri öğretmen ve üçüncüsü öğrenci olmak üzere üç sivil kardeşi öldürdü. Kurbanlar, Taliban tarafından hükûmetle bağlantılı olmakla suçlandı.¹⁹⁹

¹⁸⁷ Tolonews, Four judges killed in an ambush in Logar: Police, 7 November 2019, [url](#)

¹⁸⁸ Reuters, Three judges killed at the Taliban checkpoint in Afghanistan, official say, 7 November 2019, [url](#)

¹⁸⁹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: December 2019, 30 December 2019, [url](#)

¹⁹⁰ Kazemi, R., Herat City's Reported Spike in Insecurity: What a sober reading of events reveals, 21 April 2020, [url](#); Xinhua, Militants kill judge in E. Afghanistan, 18 February 2020, [url](#); New York Times (The), Afghan War Casualty Report: February 2020, 27 February 2020, [url](#)

¹⁹¹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: February 2020, 27 February 2020, [url](#)

¹⁹² RFE/RL/Gandhara, Taliban Kills Five Bank Employees in Western Afghan Province, 10 April 2020, [url](#)

¹⁹³ Ariana News, Taliban kill former Afghan senator in Logar: local officials, 9 June 2020, [url](#)

¹⁹⁴ AP, Gunmen kill 5, including 2 prosecutors, in Afghan capital, 22 June 2020, [url](#)

¹⁹⁵ Voice of Jihad, لايجه ['code of conduct'], n.d., [url](#); Referring to an English translation of the Layeha (2010 version) made by the Afghanistan Analysts Network: Clark, K., The Layha: Calling the Taleban to Account, AAN, 4 July 2011, [url](#)

¹⁹⁶ Salaam Times, Taliban murder pregnant woman, unborn child in Sar-e-Pul, 25 March 2019, [url](#); USDOS, Country Report on Human Rights Practices 2019 – Afghanistan, March 2020, [url](#), pp. 10-11

¹⁹⁷ BBC Monitoring, Tribal elder, family shot dead in Central Afghan province, 12 June 2020 (Factiva)

¹⁹⁸ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 2-8, 8 August 2019, [url](#)

¹⁹⁹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: September 2019, 26 September 2019, [url](#)

- Eylül 2019'da, Gur vilayetindeki Afgan Bağımsız İnsan Hakları Komisyonu (AIHRC) başkanı Taliban tarafından kaçırıldı ve vurularak öldürüldü.²⁰⁰ Haziran 2020'de, iki AIHRC personeli Kabil'de bombalı bir saldırıyla öldürüldü.²⁰¹
- 11 Kasım 2019'da Taliban, hükûmeti desteklemekle suçlanan iki sivil öldürdü. Kurbanlar, daha önce Gur Vilayeti'nin Firozkoh Bölgesinde grup tarafından kaçırılmıştı.²⁰²
- 29 Ocak 2020'de, Gur vilayeti'nin Morghab İlçesi'nin Sarjangel köyünde, namazdan eve dönen bir sivil, bir hükûmet casusu olduğu iddia edilerek Taliban tarafından vurularak öldürüldü.²⁰³ Benzer bir olayda Mart 2020'de Taliban tarafından hükûmet adına casusluk yapmakla suçlanan bir adam Badgis vilayeti'nin Qadis ilçesine bağlı Qarchaghay köyünde grup tarafından vurularak öldürüldü.²⁰⁴
- Ocak 2020'de, Afgan yetkililer Taliban'ı, Faryab vilayetindeki üçüncü bir köyde bir kız çocuğu dâhil olmak üzere aynı ailenin en az altı üyesini fuhuş yaptıkları iddiasıyla infaz etmekle suçladı.²⁰⁵ Afgan yetkililere göre Taliban, aileyi fuhuş yapmakla suçlayarak "ahlaksız eylemlerden" dolayı ölüm cezasına çarptırmıştı. Ancak Andkhoy kaymakamına göre, yerel halk bu infazın arkasındaki asıl nedenin, yakın zamanda barış sürecine katılan eski bir Taliban militanı olduğunu iddia ediyordu.²⁰⁶

2.6.2.3 Tercümanlar dâhil olmak üzere yabancı askerî kuvvetler için çalışan veya onları desteklediği düşünülen kişiler

Ağustos 2018'de Peştuca/Darice Voice of Jihad web sitesinde yayımlanan bir Taliban açıklaması, Afganistan'da yabancı askerlerin öldürülmesinin grup için en önemli öncelik olmaya devam ettiğini belirtti. Grup; Savunma Bakanlığı, NDS Özel Kuvvetleri ve Host Koruma Kuvvetleri'nin komandolarının yanı sıra tercümanları, müteahhitleri ve casusları yabancı birliklerin en yakın destekçileri olarak görüyor ve onları gece baskınlarında Afgan nüfusunun öldürülmesinden sorumlu olarak görüyordu. Açıklamada, Taliban savaşıları söz konusu profilleri öncelikli hedeflerine dâhil etmeye ve öldürmeye çağırıldı.²⁰⁷

Taliban'ın *Layeha*'sının 11. maddesi, *Tercüman* dâhil olmak üzere *Kofaar* (yabancı kâfirler) için çalışan kişilerin infazını emreder ve Taliban vilayet gölge yargıçlarına veya onların yokluğunda Taliban vilayet valisine bu tür cezaları uygulama yetkisi verir.²⁰⁸ Ağustos 2018'de Taliban, savaşılarını tercümanlar gibi belirli profilleri belirleyip öldürmeye çağırarak bir bildiri yayımladı. Açıklamada tercümanlar, Afgan nüfusunun öldüren Amerikan birlikleriyle birlikte gece baskınlarına aktif olarak katılan suçlular olarak tanımlandı. Açıklamada ayrıca tercümanların kâfir ve vahşi oldukları için Afgan toplumunun dışında bırakılmaları gerektiği belirtiliyor.²⁰⁹

ABD ile Taliban arasındaki 2020 Doha anlaşması, ABD için çalışan Afgan tercümanlar arasında korku yarattı.²¹⁰

²⁰⁰ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 34; HRW, Taliban Linked to Murder of Afghan Rights Defender, 6 September 2019, [url](#); AIHRC, On the martyr of the Acting Head of Ghor Provincial Office of the AIHRC, 5 September 2019, [url](#)

²⁰¹ RFE/RL/Gandhara, Afghan Human Rights Body Staff Killed in Kabul Bomb Attack, 27 June 2020, [url](#)

²⁰² New York Times (The), Afghan War Casualty Report: November 2019, 2 December 2019, [url](#)

²⁰³ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: January 2020, 2 January 2020 (updated 30 January 2020), [url](#)

²⁰⁴ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: March 2020, 5 March 2020 (updated 26 March 2020), [url](#)

²⁰⁵ Reporterly, Six Family Members Shot Killed by Taliban in Faryab, 19 January 2020, [url](#)

²⁰⁶ AP, Afghan officials say Taliban kill 6 members of same family, 19 January 2020, [url](#)

²⁰⁷ Voice of Jihad, د دښمن وحشي ځواکونه بايد وپېژنو او هدف يې وگرځوو [‘Enemy’s savage troops must be identified and targeted’], 9 August 2018, [url](#)

²⁰⁸ Voice of Jihad, لايحه [informal translation: ‘code of conduct’], n.d., [url](#); Referring to an English translation of the Layeha (2010 version) made by the Afghanistan Analysts Network: Clark, K., The Layha: Calling the Taliban to Account, AAN, 4 July 2011, [url](#)

²⁰⁹ Voice of Jihad, د دښمن وحشي ځواکونه بايد وپېژنو او هدف يې وگرځوو [informal translation: ‘Enemy’s savage troops must be identified and targeted’], 9 August 2018, [url](#)

²¹⁰ NPR, Afghan Interpreters Worry A US Withdrawal Will Leave Them Behind, 2 March 2020, [url](#); AP, As violence soars, time running out for Afghan interpreters, 9 January 2020, (Factiva)

Tercümanlara yönelik son zamanlarda gerçekleştirilen hedefli saldırı olaylarından bazıları şunlardır:

- Nisan 2018'de Taliban, gece bir "işgalci" tercümanı olan Abdul Karim'in Kandahar Şehri 1. Polis Bölgesi Sarafa Pazarı bölgesindeki Maiwand Bank'ın önünde bir pusuda öldürülmesini internet sitesinde üstlendi.²¹¹
- 29 Eylül 2019'da Taliban saldırısında genç bir adam öldürüldü ve yaşlı babası yaralandı. NATO kuvvetleriyle iş birliği yapmakla suçlanan kurbanlar Gur Vilayetin'in Firozkoh, Barra Khanah köyünde kaçırıldılar.²¹²
- Mart 2020'de, Bamyān Vilayetindeki Yeni Zelanda kuvvetlerine gönüllü tercüman olarak hizmet eden bir Afgan tercüman, kendisinin ve ailesinin Taliban'ın hedefi olduklarını düşündüklerini belirtti.²¹³

2.6.2.4 Dinî liderler

Şubat 2020'de ABD ordusu tarafından desteklenen bir gazete olan Salaam Times, 100'den fazla din aliminin, Guzara ilçesindeki ANA 207. Zafar Kolordusunu ziyaret ettiği Herat Vilayetinde ANDSF'ye destek olduğunu bildirdi.²¹⁴ New York Times, Taliban'ın, grubun meşruiyetini sorgulayacak dini etkiye sahip kişileri hedef almaya yıllardır devam ettiğini bildirdi.²¹⁵

2019'da UNAMA, hem ISKP hem de Taliban tarafından ibadet yerlerine, dinî liderlere ve ibadet edenlere yönelik çeşitli saldırı olaylarını belgeledi.²¹⁶ Ayrıca, dinî liderlere ve ibadet edenlere yönelik hedefli saldırılarda 17 sivil zayıtı (10 ölü) belgelendi.²¹⁷ İç İşleri Bakanlığı Sözcüsü Tareq Arian, Haziran 2020'de düzenlediği basın toplantısında Taliban gruplarının 2020'de "Afgan hükûmetine psikolojik baskı" yapmak amacıyla din alimlerini hedef aldığını belirtti.²¹⁸

Din alimlerine yönelik yakın tarihli bazı hedefli saldırı olayları şunlardır:

- 24 Mayıs 2019'da, popüler bir din alimi olan Samiullah Rayhan, Kabil'deki Al-Taqla camisini hedef alan patlamada öldürüldü. Rayhan, ANDSF'yi desteklemek için vaaz veriyordu.²¹⁹ Taliban, 700 kişilik bir kalabalığın Afganistan'daki tanınmış dinî lider ve HKU karşıtının cuma vaazına katılmak için toplandığı bir yerde gerçekleştirilen uzaktan el yapımı patlayıcı patlamasından sorumlu tutuldu. Patlamada din alimi ve iki kişi öldü ve 34 sivil yaralandı.²²⁰
- 11 Eylül 2019'da Kandahar Vilayetin'in Shawalikot İlçesine bağlı Bakhto-Tangi köyünde bir medresesi olan din alimi Molla Muhammed Ağa, Taliban tarafından öldürüldü.²²¹
- 21 Ekim 2019'da Herat'ın Adraskan ilçesine bağlı Naw Abad köyünde cami imamı Taliban tarafından kaçırıldı ve öldürüldü.²²²
- 5 Mart 2020'de din alimi Maulvi Noor Pacha Hammad, Kabil şehrinin 5. Polis Bölgesinde öldürüldü.²²³

²¹¹ Voice of Jihad, 6 killed and wounded in Kandahar bombings, 4 April 2018, [url](#)

²¹² New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, [url](#)

²¹³ Stuff, Second Afghan interpreter left "to die" in Afghanistan, 1 March 2020, [url](#)

²¹⁴ Salaam Times, Herat religious scholars stand behind Afghan forces amid partial truce, 25 February 2020, [url](#)

²¹⁵ New York Times (The), Bombing at mosque kills popular religious scholar, 24 May 2019, [url](#)

²¹⁶ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), pp. 46-47

²¹⁷ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 47

²¹⁸ Al Jazeera, Taliban killed, wounded over 400 Afghan forces in one week: Gov't, 14 June, 2020, [url](#)

²¹⁹ New York Times (The), Bombing at mosque kills popular religious scholar, 24 May 2019, [url](#); Tolonews, Well-known religious scholar killed in Kabul explosion, 24 May 2019, [url](#); UNAMA, Protection of civilians in armed conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 47

²²⁰ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 47

²²¹ New York Times (The), Afghan War Casualty Report: September 2019, 26 September 2019, [url](#)

²²² New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, [url](#)

²²³ Pajhwok, Religious scholar shot dead in Kabul, 21 March 2020, [url](#)

3. Horasan İslam Devleti (ISKP)

ISKP, Afganistan'da BM tarafından terörist ilan edilmiş bir terör örgütüdür²²⁴ ve yerel gruplarla operasyonel bağları vardır.²²⁵ ISKP, saf bir İslam biçimini canlandırdığına ve bunun ancak mevcut hükümetleri ulus ötesi bir İslami halifelığe dönüştürecek silahlı bir cihatla başarılabilceğine ve bu amacın savaşçı olmayanlara yönelik saldırılarla kitlesel zayıfatı meşru kıldığına inanan Selefi-Cihatçı bir örgüttür.²²⁶ ABD yetkilileri tarafından Kasım 2019 itibarıyla yapılan bir değerlendirmeye göre, ISKP'nin, çoğu, o ay gerçekleştirilen ISKP'yi Nangarhar'daki olağan topraklarından çıkarmayı amaçlayan ABD operasyonlarının ardından Kunar ve kuzeye çekilen 4.000 ila 5.000 savaşçısı vardı.²²⁷ Web sitesinde yer alan habere göre Taliban, örneğin Nangarhar ve Kunar vilayetlerinde IŞİD'i mağlup ettiğini iddia ederek ISKP'ye karşı başarılı operasyonlar gerçekleştirmişti.²²⁸

3.1 Yapı ve liderlik

Nisan 2019'da, İslam Devleti'nin Irak ve Suriye'deki çekirdek liderliği (İD, IŞİD, ISIS olarak bilinir), ISKP'nin liderini doğrudan ISKP'nin IŞİD liderliğiyle ilişkilerine "vurgu yapan" Mawlawi Aslam Farooqi (daha önce İD/ISKP'nin Pakistan operasyonlarını yürüten) ile değiştirdi.²²⁹ Örgüt 2019'da geleneksel bölgesini kaybetmeye devam etti ve üst düzey liderlerde yüksek kayıp yaşadı.²³⁰ Aslam Farooqi dâhil olmak üzere çok sayıda üst düzey lider 2019'da²³¹ ve 2020'de Afgan kuvvetleri tarafından ele geçirildi ve bu, gruba daha fazla darbe vurdu.²³² Üst düzey liderler dağların daha da derinlerine gittiler, saklanmaya başladılar, kuzey Kunar'a kaçtılar veya Pakistan'a geçtiler.²³³ Mayıs 2020 raporuna göre Kunar'daki ISKP, ISKP lider yardımcısı Şeyh Matiullah Kamahwal tarafından yönetilse de Farooqi'nin yakalanmasının ardından şu an ISKP'nin liderinin kim olduğu belli değildir.²³⁴

Combating Terrorism Center (CTC) Sentinel'de yayımlanan bir 2019 araştırması, bir veri tabanını kodlamak ve ISKP liderliğinin resmini oluşturmak için koalisyon güçleri tarafından öldürülen veya yakalanan ISKP militanları hakkında açık kaynaklı raporlar kullandı. Liderliğin bu "kodlaması" aşağıdaki yapıyı ortaya çıkardı: ISKP'nin liderliğinin başkanları *emirlerdir* (komutan için kullanılan Arapça kelime). Hiyerarşinin ikinci seviyesinde sözcüler, il düzeyindeki komutanlar/komutan yardımcısı, ISKP kanatlarının şefleri/başkan yardımcısı (askeriye, istihbarat veya lojistikten sorumlu) ve *Şura* konseyi üyeleri bulunmaktadır. Hiyerarşide üçüncü seviyede, bölge düzeyindeki komutanlar/baş komutanlar

²²⁴ UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, S/2020/53, 20 January 2020, [url](#)

²²⁵ Jadoon, A. and Mines, A., Taking aim: Islamic State Khorasan's leadership losses, CTC Sentinel, 10 September 2019, [url](#), pp. 1 and 16 ; Al Jazeera, Weakened ISIL's sectarian agenda exacts heavy toll in Afghanistan, 2 April 2020, [url](#)

²²⁶ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 4

²²⁷ Al Jazeera reported in December 2019 that about half of the group's 4 000 fighters were still active in Afghanistan.

²²⁸ Voice of Jihad, Daesh crawls back into the hole it came from!!, 21 November 2019, [url](#); Voice of Jihad, Daesh militias face major defeat in Kunar as entire province rescued from its evil, 14 March 2020 [url](#)

²²⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 59-60

²³⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 59-60

²³¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 67; Khaama Press, ISIS Khurasan leader and many other top ISIS commanders arrested in Afghanistan, 4 April 2020, [url](#); Jadoon, A. and Mines, A., Taking aim: Islamic State Khorasan's leadership losses, CTC Sentinel, 10 September 2019, [url](#), pp. 1 and 16 ;

²³² Tolonews, "Key" Daesh leaders arrested in Kabul: NDS, 11 May 2020, [url](#); Pajhwok, Afghan forces arrest ISIS leader for South and Far East Asia, 2 senior ISIS leaders, 11 May 2020, [url](#); BBC, IS regional leader Sheikh Khorasani "arrested in Afghanistan", 11 May 2020, [url](#); RFE/RL/Radio Free Afghanistan, Afghan Forces Capture Key Figures from Islamic State's South Asia Branch, 12 May 2020, [url](#)

²³³ Stars and Stripes, ISIS in Afghanistan was 'obliterated' but fighters who escaped could stage resurgence, 10 February 2020, [url](#); Al Jazeera, Weakened ISIL's sectarian agenda exacts heavy toll in Afghanistan, 2 April 2020, [url](#); Ali, O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, 1 March 2020, [url](#)

²³⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 71

veya “önemli” veya “kötü şöhretli” olarak tanımlananlar dâhil olmak üzere diğer “kritik liderler” vardır. Hiyerarşide dördüncü seviyede, üye alım görevlileri, finansörler, patlayıcı uzmanları, hâkimler gibi ilçe altı seviyelerde faaliyet gösteren ISKP üyeleri dâhil yerel liderler bulunur.²³⁵

3.2 Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol, kapasite

Eylül ve Kasım 2019 arasında, ISKP, Nangarhar'daki geleneksel topraklarından Afgan ve ABD güçleri tarafından düzenlenen operasyonlarla ve önceki yıllarda ISKP'ye kaptırılan kaçakçılık yollarını geri almak için Taliban tarafından yapılan saldırılarla çıkarıldığı için “varoluşsal bir tehdit” ile karşı karşıya kaldı.²³⁶ Yerel kızgınlık, bölge sakinlerinin Yerel Ayaklanma Güçlerini kurmasının nedenlerinden biriydi ve bu da grup üzerindeki baskıya katkıda bulundu.²³⁷ ISKP, Nangarhar'da yedi bölgeye yayılmış bir varlığa sahipti ancak Mayıs 2020 BM Güvenlik Konseyi raporunda “İzleme Ekibinin muhatapları, Ekibin kuzeyde Taliban kontrolündeki bölgelerde faaliyet gösteren IŞİD-K üyesi olduğuna inanılan küçük yabancı savaşı grupların varlığına dair raporlar almış olmasına rağmen, IŞİD-K'nin Afganistan'ın kuzeyinde kalıcı bir örgütlü varlığı olmadığını düşünüyor” diye belirtiliyor.²³⁸

Sözü edilen dönemde (Eylül-Kasım 2019), 22 kişilik liderlik konseyi ve 1.750 savaşı 200'den az savaşıya düşürüldü. Şubat ayının sonunda, Nangarhar'ın çöküşünden sonra 1.400'ün üzerinde savaşı ve aileleri teslim oldu.²³⁹ Bildirildiğine göre ISKP'nin savaş gücünün çoğu, vilayeti terk etti ve diğerleri aileleriyle birlikte teslim oldu.²⁴⁰ ISKP, Nangarhar'dan çekilmeden önce, IŞİD'in çekirdek kısmı dışındaki “en dirençli ve başarılı üyesi” olarak görülüyordu; ancak 2020 baharına kadar, kilit güvenlik yetkilileri Nangarhar'daki durumun “tamamen tersine döndüğünü” ve ISKP'nin ortadan kaldırılmasında bir “dönüm noktası” olduğunu açıkladı.²⁴¹

ISKP sayılarına ilişkin tahminler değişiklik göstermektedir. ABD ordusu, “düşük güvenle, IŞİD-K'nin ‘gücünün yarısına kadarını kaybettiği’” ve ISKP'nin teslim olması, koalisyon ve Afgan kuvvetlerinin saldırıları ve gruba karşı Taliban kara operasyonları nedeniyle “... bu çeyrekte Afganistan'daki savaşı sayısının muhtemelen 1.000'in altına düştüğü” şeklinde tahminde bulundu.²⁴² Bununla birlikte, Mayıs 2020 BM Güvenlik Konseyi raporunda çeşitli rakamların verildiği, ancak BM Yaptırımları İzleme Ekibinin gruba karşı yapılan sonraki kampanyaların ardından grubun gücünü çoğu Kunar'da (Towkey bölgesi) olmak üzere yaklaşık 2.200 silahlı savaşı olarak değerlendirdiği belirtildi.²⁴³

Kaynaklar ISKP hücrelerinin “Afganistan genelinde” mevcut olduğunu bildirdi²⁴⁴ ve bunlar arasında şu bölgeler de bulunuyordu: Kunar, Herat ve Kabil Şehri²⁴⁵ ve bu grupların varlığı yerel olarak Nuristan'da (2019) da bildiriliyordu.²⁴⁶

²³⁵ Jadoon, A. and Mines, A., Taking aim: Islamic State Khorasan's leadership losses, CTC Sentinel, 10 September 2019, [url](#), pp. 1 and 16

²³⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 60

²³⁷ Ali, O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, 1 March 2020, [url](#)

²³⁸ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 72

²³⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 62-63

²⁴⁰ OFS, Lead Inspector General Report to the United States Congress, 1 October – 31 December 2019, 5 February 2020, [url](#), pp. 4, 13

²⁴¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 65

²⁴² OFS, Lead Inspector General Report to the United States Congress, 1 October – 31 December 2019, 5 February 2020, [url](#), pp. 5, 13

²⁴³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 69

²⁴⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 72

²⁴⁵ RFE/RL and LWJ, The Taliban, The Government, And Islamic State: Who Controls What In Afghanistan, 31 May 2020, [url](#)

²⁴⁶ Ariana News Agency, افزایش نگرانی ها از عسکرگیری داعشیان در نورستان, [Rising concerns on the recruitment of fighters by Daesh in Nooristan], 24 August 2019, [url](#); OFS, Lead Inspector General Report to the United States Congress, 1 October – 31 December 2019, 5 February 2020, [url](#), pp. 5, 13

Daha küçük taraftar gruplarının Helمند²⁴⁷, Kapisa, Baglan²⁴⁸ ve Faryab gibi yerlerde olduğu söyleniyordu.²⁴⁹ Mart 2020'de AAN, 15-20 ISKP savaşçısından oluşan bazı küçük grupların Nangarhar'ın uzak bölgelerinde (Deh Bala, Pachir wa Agam, Khogyani) baskın bir ISKP zihniyetine sahip köylerde hâlâ faaliyet gösterdiğini bildirdi.²⁵⁰

ISKP'nin mevcudiyetine ilişkin diğer raporlar, bildirilen temizleme ve tutuklama operasyonlarıyla ilgilidir. 14 Mart 2020 tarihinde Taliban kendi *Mücahitlerinin* (savaşçılar) Kunar vilayetinin Mungai İlçesinde birkaç köyü temizlediğini iddia etti.²⁵¹ Afgan güçleri ayrıca ISKP karşıtı operasyonlar gerçekleştirdi ve Mayıs 2020 itibarıyla Celalabad ve Kabil'de "yüzlerce" tutuklama yaptığını iddia etti.²⁵² Helمند ve Nangarhar Vilayetlerindeki ISKP yenilgilerinin ardından, yerel basın, Nisan 2020'de Bedaḥşan Valisinden alıntı yaparak grubun Bedaḥşan Vilayeti Jürm İlçesi, Dara-e-Khustak'ta yeni bir "hilafet" inşa etmek için El Kaide (yabancı savaşçılardan oluşan) ile bağlantılar oluşturduğunu söyledi. Yerel yetkililer yerel medyada Dara-e Khustak'a yerleşmiş 600 IŞİD ve El Kaide ailesinin (bazıları Asya ülkelerinden) olduğunu iddia etti. Jürm İlçesine ek olarak Bedaḥşan Vilayetinin Warduj ve Raghistan İlçelerinde Ansarullah ağı, doğu Türkistan grubu ve Özbekistan İslami Hareketi gibi diğer isyancı gruplar doğrudan ISKP ve El Kaide ile "çalışıyor".²⁵³

AAN analisti Ali Obaid'e göre, Mart 2020 itibarıyla hükümet Nangarhar'ın alçakta kalan bölgelerinin çoğunu kontrol ederken, Taliban da ISKP'nin kalan üslerinin olduğu uzak bölgelerdeki kontrollerini genişletti.²⁵⁴ Obaid, ISKP ile ilgili olarak şunları belirtmiştir:

"Kabil dâhil olmak üzere ülkenin çeşitli bölgelerine saldırılar düzenleyebilmektedir, ancak üstlenilenlerden bazıları, tamamen veya kısmen Hakkani Şebekesi ile taktiksel bir yardımdan kaynaklanmış olabilir. Afgan barış süreci bağlamında IŞİD-K'nin yeniden canlanmasının ana riski, kendisini ülkedeki tek meydan okuyan terör grubu olarak sunma ve buna göre yeni askerler çekme ve finansman sağlama yeteneğinde yatıyor olabilir."²⁵⁵

BM, bilgisi dâhilinde, ISKP'nin yüksek profilli saldırılar, özellikle de Kabil'de karmaşık operasyonlar gerçekleştirebileceği konusunda "tartışmaların sürdüğünü" belirterek Hakkani Şebekesi'nin katılımı ve yardımının söz konusu olduğuna dikkat çekti. ISKP'nin kendisinin üstlendiği saldırılar Hakkani Şebekesi tarafından gerçekleştirilmiş olabilir. ISKP'nin stratejik kapasitesi Afganistan'da sınırlı olarak tanımlanıyor.²⁵⁶ BM, ISKP'nin 2019'un tamamında gerçekleştirilen bu dört saldırıya kıyasla 2020'de Kabil'de dört saldırı gerçekleştirdiğini ve bu artışla ilgili net bir neden olmadığını belirtti.²⁵⁷ Üst düzey Afgan güvenlik yetkililerinin, ISKP'nin operasyonları hakkında "ISKP tarafından üstlenilen tüm saldırıların" Hakkani Şebekesi dâhil "Taliban'ın saldırıları için kullanılan aynı tedarik ve lojistik zincirine bağlı olduğu" ve muhtemelen yozlaşmış yetkililer tarafından desteklenen bir tekel ile "tek suç-terörist ağı"ndan faydalandığı sonucuna vardıkları bildirildi. Afgan yetkililer ayrıca ISKP'nin üstlendiği bazı saldırıları Taliban veya Hakkani aktörlerine atfederek reddetti.²⁵⁸

Mayıs 2020 tarihli BM Güvenlik Konseyi raporunda, Afgan yetkililer "ISKP'nin yüksek profilli saldırılar gerçekleştirmek amacıyla Afganistan'daki hücreleri hâlâ tuttuğu" uyarısında bulundu.²⁵⁹

²⁴⁷ SWN, Daesh regrouping and recruiting in Helmand, 25 August 2019, [url](#)

²⁴⁸ OFS, Lead Inspector General Report to the United States Congress, 1 October – 31 December 2019, 5 February 2020, [url](#), p. 5

²⁴⁹ UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, 20 January 2020, [url](#), para. 53

²⁵⁰ Ali, O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, 1 March 2020, [url](#)

²⁵¹ Voice of Jihad, Daesh militants face major defeat in Kunar as entire province rescued from its evil, 14 March 2020, [url](#)

²⁵² UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 72

²⁵³ Ariana News, Daesh, Al-Qaeda to establish Caliphate in Badakhshan, 21 April 2020, [url](#)

²⁵⁴ Ali, O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, AAN, 1 March 2020, [url](#)

²⁵⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 4

²⁵⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 73, 76

²⁵⁷ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 75

²⁵⁸ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), pp. 9-10

²⁵⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 72

6 Mayıs 2020'de NDS, Kabil'deki ISKP saklanma yerlerine üç saldırı (ikisi 11. Polis Bölgesinde) ve Shakar Dara İlçesinde (Kabil Şehri dışında) bir saldırı gerçekleştirdi; operasyonlarda sekiz isyancı tutuklandı (iki çocuk dâhil) ve beş isyancı öldürüldü (üç kadın dâhil). Grup, Kabil'deki bir Sih tapınağına yapılan saldırı dâhil olmak üzere çeşitli saldırılara karışanlar tarafından yönetilen ISKP ve Hakkani Ağ'ı üyelerinden oluşuyordu.²⁶⁰ AAN ayrıca bazı Afgan yetkililerin Hakkani Ağ'ını işaret ettiğini ve Hintli yetkililerin Pakistanlı Laşkari Tayyiba'nın fail olduğunu söylediğini bildirdi.²⁶¹

3.3 Hedefler

ISKP'nin ideolojisi, "İslam'ın aşırılıkçı bir yorumuna bağlı kalmayanları öldürecek veya köleleştirecek" küresel savaş yoluyla elde edilen küresel bir "halifelik" kurulmasını talep ediyor.²⁶² Borhan Osman'a göre, ISKP "kurallarına karşı gelen herhangi bir aşiret veya siyasi gruba" cihat ilan etmeyi hedeflemekte ve örneğin *Şiiler* ve *Sufiler* dâhil olmak üzere İslam'ı yozlaştırmakla suçlu olduğunu düşündüğü kişileri hedef alarak "bozulmamış" bir İslam'ı yeniden kurma amacındadır.²⁶³

BM raporuna göre, "büyük olasılıkla [ISKP] tarafından gerçekleştirilen saldırılar", Şii Hazara toplulukları gibi "yumuşak hedeflere yönelik saldırılardır".²⁶⁴ AAN²⁶⁵ ve Kriz Grubu benzer şekilde bildiriyor. Uluslararası Kriz Grubu'nun Afganistan konusunda kıdemli analisti, Al Jazeera'da ISKP'nin, Afganistan'da "mezhepsel bölünmeyi teşvik etmek" hedefiyle - "bu, grubun Afganistan'daki devam eden hedefleriyle uyumludur" - Kabil'deki Sünni olmayan dinî azınlıkları, özellikle grubun "kâfir" olarak gördüğü Şii Hazara Müslümanları gibi Sünni olmayan Müslümanları hedef almaya devam ettiğini belirtti.²⁶⁶ Hindular kadar Sihler de 2018'de hedef alındı.²⁶⁷

Taliban'ın ABD ile müzakerelere girmesinin ardından ISKP, Taliban'ın ABD ile müzakere yapmasına karşın misyonunu "daha saf bir *cihad* biçimi" olarak vaaz etmeye devam etti.²⁶⁸ BM'ye göre ISKP bunu yaparak özellikle ABD veya Afgan hükümetleri arasında herhangi bir anlaşma görüşmesine karşı çıkanlar başta olmak üzere Taliban ve El Kaide'den muhalefet edenleri kazanmak için "İŞİD'i tek meydan okuyan terör grubu olarak konumlandıran bir anlatı kuruyor".²⁶⁹

BM Güvenlik Konseyi raporuna göre, ISKP sivilleri öldüren saldırılar için "sorumluluk üstlenmeye isteklidir" çünkü bu onların "yeteneklerini ve uygunluklarını" göstermekte, Taliban'a ise "Hakkani ağının taktik özerkliği" altında gerçekleştirilen saldırılar sırasında sivil zayıtı inkâr etme olanağı verilmektedir.²⁷⁰ Afganistan uzmanı ve eskiden Afghanistan Analysts Network'ün bir parçası olan Borhan Osman'a göre, Taliban'ın Doha sonrası kentsel saldırılarının yokluğunda ISKP'nin özellikle Kabil'deki son saldırıları ve hedefleme modeli ISKP'nin bu durumu, ABD ile müzakere eden Taliban'ın "iharetinin" tersine cihatçı amacını vurgulamak için 2020'de yüksek profilli saldırılar gerçekleştirerek görünürlük kazanma fırsatı olarak gördüğünü gösteriyor.²⁷¹

²⁶⁰ Tolonews, Afghan forces raid Daesh hideout north of Kabul, 6 May 2019, [url](#); 1TV, Joint Daesh-Haqqani cell eliminated in Kabul: NDS, 6 May 2020, [url](#); Ariana News, At least 13 Daesh fighters killed, detained in Kabul, 6 May 2020, [url](#)

²⁶¹ Foschini, F., Blood in the Abode of Peace, 1 April 2020, [url](#)

²⁶² Stars and Stripes, ISIS in Afghanistan was 'obliterated' but fighters who escaped could stage resurgence, 10 February 2020, [url](#)

²⁶³ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 16

²⁶⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 62-63

²⁶⁵ Foschini, F., Blood in the Abode of Peace: The attacks on Kabul's Sikhs, 1 April 2020, [url](#); Osman, B., With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring sectarianism to the Afghan War, 19 October 2016, [url](#)

²⁶⁶ Al Jazeera, Weakened ISIL's sectarian agenda exacts heavy toll in Afghanistan, 2 April 2020, [url](#);

²⁶⁷ VOA, Save Afghan Sikhs And Hindus From Genocide, Activists Urge, 19 April 2020, [url](#)

²⁶⁸ Stars and Stripes, ISIS in Afghanistan was 'obliterated' but fighters who escaped could stage resurgence, 10 February 2020, [url](#)

²⁶⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 77

²⁷⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 73

²⁷¹ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 10

3.4 Üye kazanma stratejileri

ISKP, aşağıdakiler dâhil olmak üzere çeşitli yollarla yeni üyeler toplamaya devam etti:

- İdeolojik çekicilik veya intikam arayanlar aracılığıyla²⁷², internet aracılığıyla ve Afganistan'daki medreselerde ve üniversitelerde propaganda yoluyla;²⁷³
- Gençleri üye alarak;²⁷⁴
- Zorla ve şiddet tehdidi yoluyla; geri kalan kısmı ise ücret ve yüksek maaş arayışıyla gönüllü olarak katıldı ancak hiçbir zaman bunları elde edemediler.²⁷⁵

Bağımsız uzman Borhan Osman tarafından ISKP üye alımına ilişkin olarak Haziran 2020'de yayımlanan bir analizde, ISKP'nin şehir merkezlerinde Peştun olmayan üniversite öğrencisi, orta sınıf kökenli kadın ve erkekleri üye alma eğiliminde olduğuna dikkat çekiyor.²⁷⁶ Bu kişiler çoğunlukla "statükodan kaynaklanan hayal kırıklıkları", "ISKP ideolojisinin saflığı", eşitlikçilik, Selefi evlilik ve "hilafet" içinde yaşama olasılığı nedeniyle ISKP'ye katılmaya ilgi duyuyorlar. Osman bu bireylerin temelde geleneksel Afgan toplumunun çöküşünden etkilendiklerini belirtiyor. Borhan Osman, ISKP'nin yabancı bir fenomen olmadığını ve grubun yerel olarak üye bulduğunu kaydetti.²⁷⁷

BM'nin Mayıs raporu için muhataplar tarafından ISKP ideolojisinin "kuzeydeki bazı kişiler, özellikle de bazı yerel etnik Tacic ve Özbek nüfusları tarafından sempatik görüldüğü" bildirildi.²⁷⁸ Borhan Osman, 60'tan fazla ISKP üyesiyle yaptığı görüşmelerden, bunların ağırlıklı olarak Parvan (çoğunlukla Ghorband bölgesinden), Pençşir ve Kapisa (Najrab ve Tagab bölgeleri) gibi etnik olarak Tacic bölgelerinden geldiklerini ortaya çıkardı.²⁷⁹

Son ISKP propagandası ve 2020 müzakerelerine ilişkin Taliban karşıtı anlatılar, ABD ve Afgan hükûmetleriyle "herhangi bir anlaşmaya" karşı çıkan AQ ve Taliban'dan muhalifleri üye almayı amaçlıyor.²⁸⁰

3.5 İnsan hakları ihlalleri ve suistimalleri

AAN'ye göre, 2015 yılında ISKP'ye yönelik yerel kızgınlık, grubun hükûmet veya Taliban için casusluk yapma suçlamaları üzerine kafa kesme dâhil olmak üzere yerel nüfusa karşı "daha acımasız davranmaya" başlamasıyla daha da büyüdü.²⁸¹ İnsan Hakları İzleme Örgütü Nisan 2020'de Afgan hükûmetini, 2019'da lider olduktan sonra sivillere yönelik son kasıtlı saldırıları organize etmede oynadığı iddia edilen rol nedeniyle yakalanan ISKP lideri Aslam Farooqi'yi yargılamaya çağırdı.²⁸² 2016'dan 2018'e kadar isyancı gruplar, Kabil ve kentsel alanlarda saldırılarını "keskin bir şekilde artırdı".

²⁷² Al Jazeera, Weakened ISIL's sectarian agenda exacts heavy toll in Afghanistan, 2 April 2020, [url](#); Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), pp. 15-16

²⁷³ UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, S/2020/53, 20 January 2020, [url](#), p. 16; UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 76; BBC, Afghanistan: The detention centre for teenage Taliban members, 21 April 2020, [url](#); Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#); FP, In Afghanistan, the Islamic State Threatens Long-Term Peace, 4 June 2020, [url](#)

²⁷⁴ BBC, Afghanistan: The detention centre for teenage Taliban members, 21 April 2020, [url](#)

²⁷⁵ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 64

²⁷⁶ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 2

²⁷⁷ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 2

²⁷⁸ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 66

²⁷⁹ Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP, Peaceworks No. 162, 1 June 2020, [url](#), p. 12

²⁸⁰ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 77

²⁸¹ Ali O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, 1 March 2020, [url](#)

²⁸² HRW, Afghanistan: Prosecute Head of ISIS-linked Group, 6 April 2020, [url](#)

ISKP'nin bir dizi intihar saldırısı dâhil olmak üzere binlerce sivil öldürdüler ve yaraladılar.²⁸³ UNAMA, ISKP'nin 2019'da Şii azınlıklara yönelik saldırılarının, potansiyel olarak savaş suçları ve insanlığa karşı suçlarla sonuçlanabilecek ciddi uluslararası hukuk ihlalleri olduğunu belirtti.²⁸⁴

3.6 Hedeflenen kişiler ve son saldırılar

3.6.1 Hazara Şiiler

ISKP, çoğunluğu Hazara olan Şii azınlıklara karşı mezhepsel saldırılar yapmaya devam ediyor ve 2019'da 112 kişinin öldüğü ve 361 sivilin yaralandığı bu tür 10 saldırıdan 7'sini ISKP gerçekleştiriyor.²⁸⁵ ISKP, aşağıdakiler dâhil olmak üzere Şii Hazaralara yönelik son saldırıları üstlendi:

- 5 Ağustos 2019'da Herat Şehrinde esas olarak Hazara bölgesini hedef alan patlayıcı bir cihaz;²⁸⁶
- 17 Ağustos 2019'da Kabil'de bir düğüne çoğunlukla Şii bölgesinden 63 kişiyi öldüren ve 180'den fazla kişiyi yaralayan intihar saldırısı^{287,288}
- 6 Mart 2020'de önde gelen bir Hazara liderinin anma törenine çifte intihar saldırısı.²⁸⁹ Silahlı kişiler, Kabil'in Mazari Meydanı bölgesinde toplanan yaklaşık 1000 kişilik kalabalığın yanı sıra eski Cumhurbaşkanı Karzai dâhil olmak üzere çok sayıda yüksek profilli katılımcının üzerine ateş açtı.²⁹⁰ Pajhwok, saldırıda en az 32 kişinin öldüğünü ve 80'den fazla kişinin yaralandığını bildirdi.²⁹¹

3.6.2 Sihler

ISKP son zamanlarda Sihlere yönelik aşağıdaki saldırıları üstlendi:

- 25 Mart 2020'de Kabil'deki bir Sih tapınağına "kompleks saldırı"²⁹²; tapınak ibadet eden yaklaşık 200 kişiyle doluydu ve kadınlar ve çocuklar dâhil olmak üzere en az 25 kişi, el bombaları ve ayırım gözetmeyen silahlı saldırıyla öldürüldü.²⁹³

²⁸³ HRW, "No Safe Place": Insurgent Attacks on Civilians in Afghanistan, May 2018, [url](#), pp. 1-2, 27-34; Stars and Stripes, ISIS in Afghanistan was 'obliterated' but fighters who escaped could stage resurgence, 10 February 2020, [url](#)

²⁸⁴ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), pp. 48

²⁸⁵ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), pp. 47-48

²⁸⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 74

²⁸⁷ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 74

²⁸⁸ BBC, Afghanistan: Bomb kills 63 at wedding in Kabul, 18 August 2019, [url](#)

²⁸⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 74

²⁹⁰ UNAMA, United Nations Condemns Attack Targeting Civilians at Commemoration Event, 6 March 2020, [url](#)

²⁹¹ Pajhwok, Daesh claims deadly attack on Mazari memorial, 7 March 2020, [url](#)

²⁹² UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 74

²⁹³ Guardian (The), Afghanistan: dozens killed in attack on Kabul Sikh temple, 25 March 2020, [url](#)

3.6.3 “Kâfir”, “mürted”, casus veya diğer isyancılar olarak görülenler dâhil muhaliflere yapılan diğer muamele örnekleri

- Haziran 2019’da Celalabad kentinde din işleri departmanı başkanı olarak görev yapan bir din bilgini, ISKP militanları tarafından vurularak öldürüldü.²⁹⁴
- Mayıs 2020’de ABD, ISKP’yi MSF tarafından işletilen bir Kabil hastanesinin doğum koğuşunda 24 kişinin ölümüne neden olan büyük ölçekli bir kompleks saldırıdan sorumlu tuttu. MSF, silahlı kişilerin sistematik olarak doğum servisini hedef alarak kadınları yataklarında vurduklarını belirtti. Afgan hükûmeti ABD’nin iddiasına itiraz etti ve sorumlu Taliban ve bağlı Hakkani’nin, olaya katılımlarını saptırmak için ISKP’yi kullandığını belirtti. Bu iddia Taliban tarafından reddedildi. Saldırığı hiçbir grup üstlenmedi.²⁹⁵
- 12 Mayıs 2020’de ISKP, Nangarhar’daki bir cenazede, grubun “Afgan güvenlik güçleri ve milislerin toplantısını”²⁹⁶ hedef aldığını iddia ettiği bir intihar bombardımanı düzenledi; tahmini 19²⁹⁷ ila 32 kişi öldü, yaklaşık 70 kişi yaralandı.²⁹⁸
- Kabil’de, İslam Devleti, 2 Haziran 2020 tarihinde başkentte bir camiye düzenlenen ve bir dinî lider dâhil olmak üzere iki kişinin ölümüne ve 8 sivilin yaralanmasına neden olan bombalı saldırının sorumluluğunu üstlendi. IŞİD’le bağlantılı bir web sitesinde grup, dinî liderin “mürted Afgan hükûmetine sadakat propagandası yapan bir mürted ve kötü biri” olduğu için hedef alındığını belirtti.²⁹⁹ Cami, Kabil’in merkezî bir ilçesinde ülkenin en sağlam korunanlarından biriydi ve bombalama, Taliban’la saldırıların devam ettiği üç günlük bir “ateşkes”in ortasında meydana geldi.³⁰⁰
- Yine Haziran 2020’de grup, yerel bir TV istasyonunun otobüsüne düzenlenen ve iki çalışanın ölümüne ve dört çalışanın yaralanmasına neden olan saldırının sorumluluğunu üstlendi; ISKP, bu çalışanların “mürted” hükûmete destekleri için öldürüldüklerini açıkladı.³⁰¹

²⁹⁴ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 47

²⁹⁵ VOA, Islamic State Plotted Afghan Hospital Raid, US Says, 15 May 2020, [url](#); Reuters, Afghans say Taliban behind bloodshed, reject U.S. blame of Islamic State, 15 May 2020, [url](#)

²⁹⁶ VOA, Afghan Funeral Bombing, Hospital Raid Kill Dozens, 12 May 2020, [url](#)

²⁹⁷ UNAMA, Rising Civilian Casualty Numbers Highlight Urgent Need to Halt Fighting and Re-focus on Peace Negotiations, 19 May 2020, [url](#)

²⁹⁸ Tolonews, Nangarhar Funeral Bombing Death Toll Rises to 32, 13 May 2020, [url](#)

²⁹⁹ AP, IS Claims Kabul Mosque Attack That Killed Prayer Leader, 5 June 2020, [url](#)

³⁰⁰ Reuters, Afghans Condemn Killing of Prominent Cleric in Mosque Blast, 4 June 2020, [url](#)

³⁰¹ AP, IS Claims Kabul Mosque Attack That Killed Prayer Leader, 5 June 2020, [url](#); AP, IS claims Afghan bus attack; civilians killed in new clashes, 31 May 2020, [url](#)

4. Diğer HKU'lar

4.1 Hakkani şebekesi

Hakkani şebekesi, BM tarafından terör örgütü olarak belirlenmiş bir örgüttür (Giriş numarası TAe.012).³⁰² Bu raporda daha önce belirtildiği gibi (Bkz. Bölüm 2.Taliban) Hakkani, Taliban ile yakın bağlarını sürdürüyor ve Hakkani şebekesinin başı, BM yaptırımına tabi/listesine alınmış bir kişi olan Taliban'ın başkan yardımcısı Siraceddin Hakkani'dir.³⁰³ Hakkani, Taliban'ın güçlü bir hizbi olarak tanımlanıyor.³⁰⁴ USDOD'ye göre, Hakkani Şebekesi, Taliban'ın Kabil ve Doğu Afganistan'daki Afgan Hükûmetine yönelik saldırılarının ayrılmaz bir parçası olmaya devam etti, örneğin 5 Eylül 2019'da Kabil'de bir konvoyla yapılan ve bir ABD servis üyesini öldüren El Yapımı Bomba Yüklü Araç (EYBYA) saldırısını gerçekleştirdi. Siraceddin Hakkani'nin 2015 yılında Taliban'ın Başkan Yardımcısı olmasından bu yana, Hakkani Şebekesi'nin "etkisi, Hakkani'nin normal faaliyet bölgesi dışındaki alanlarda artmıştır: Doğu Afganistan'daki Paktika, Paktiya ve Host Vilayetleri."³⁰⁵

Hakkani'nin, ABD anlaşmasına rağmen El Kaide ile iş birliği yaptığı ve yakın temas halinde olduğu bildirildi.³⁰⁶ BM, Mayıs 2020'de, Hakkani şebekesi ve El Kaide'deki üst düzey üyelerin 2.000 savaşıklık müşterek bir birliği biri Loya Paktiya (Host, Lovgar, Paktiya, Paktika) ve diğeri Kunar ve Nuristan'da olmak üzere ikiye ayırmayı planladıklarını bildirdi.³⁰⁷

Afgan yetkililere göre, Hakkani ve ISKP'nin, Afganistan Cumhurbaşkanlığı göreve başlama törenine roket saldırısı ve Mart 2020'de Sih tapınağında 25 kişinin ölümüne neden olan bir saldırı dâhil olmak üzere birlikte çalıştığı bildiriliyor.³⁰⁸ Afgan istihbarat yetkilileri, Haziran 2020'de, Kabil'in dışında ortak bir Hakkani-ISKP hücrelerini bastıklarını açıkladı.³⁰⁹

SIGAR, 30 Ocak 2020 tarihli üç aylık raporunda, Kararlı Destek misyonunun sivil zayıatın %91'ini HKU'lar, %4'ünü de Hakkani Şebekesi ile ilişkilendirdiğini bildirdi.³¹⁰ Ancak Hakkani saldırılarını Taliban saldırılarından ayırt etmek zordur. UNAMA'ya göre, Hakkani "bir dereceye kadar operasyonel bağımsızlığı korurken saldırılar düzenledi".³¹¹ Şebekenin Kabil'in yoğun nüfuslu bölgelerinde hükûmete ve uluslararası hedeflere yönelik kompleks saldırılardan sorumlu olduğuna inanılmaktadır.³¹² Örneğin, 14 Mayıs 2020'de, Paktiya'nın Gardez kentinde bir askerî mahkemenin önünde bir kamyon bombasının patlaması sonucu 5 kişi öldü ve onlarca kişi yaralandı. Afgan İç İşleri Bakanlığı sözcüsü, Hakkani'yi ve onun Taliban ile ilişkilerini suçladı ancak Taliban olaya karıştığını yalanladı.³¹³

İranlı bir haber kaynağına göre, Hakkani Şebekesi'nin aktif olarak Paktiya, Host, Kandahar, Helmand ve doğu vilayetlerinde bulunan ve Kabil'de saldırılar düzenleyen yaklaşık 4.000 savaşıcısı bulunuyor. Grup, Pakistan'ın Ketta şehrinde bulunan Ketta Şûrası'nın bir parçasıdır.³¹⁴

³⁰² UNSC, United Nations Security Council Consolidated List – Generated on: 18 July 2020, 18 July 2020, [url](#), p. 150; For an narrative description of the group, see: UNSC, Haqqani Network, n.d., [url](#)

³⁰³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), Annex, para. A; UNSC, Haqqani Network, n.d., [url](#)

³⁰⁴ RFE/RL/Gandhara, Afghan Spy Agency Says 'IS-Haqqani' Cell Busted in Kabul, 6 May 2020, [url](#)

³⁰⁵ USDOD, Enhancing Security and Stability in Afghanistan, December 2019, 23 January 2020, [url](#), p. 25

³⁰⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), p. 3; RFE/RL, UN Monitors: Taliban Maintains 'Close' Ties With Al-Qaeda Despite U.S. Peace Deal, 2 June 2020, [url](#)

³⁰⁷ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 38

³⁰⁸ RFE/RL/Gandhara Afghanistan, Afghan Spy Agency Says 'IS-Haqqani' Cell Busted in Kabul, 6 May 2020, [url](#)

³⁰⁹ RFE/RL/Gandhara, Afghan Spy Agency Says 'IS-Haqqani' Cell Busted in Kabul, 6 May 2020, [url](#)

³¹⁰ SIGAR, Quarterly report to the United States Congress, 30 January 2020, [url](#), p. 70

³¹¹ UNAMA, "2017'den bu yana, UNAMA'nın sivil zayıatı doğrulama ve ilişkilendirme metodolojisine göre artık güvenilir bir şekilde ayırmayı yapamayacağından UNAMA'nın Hakkani Şebekesi tarafından gerçekleştirildiğine inanılan saldırıları Taliban'la ilişkilendirdiği" şeklinde açıklama yapıyor. UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 85

³¹² UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 85

³¹³ RFE/RL/Gandhara, Taliban Truck Bomb Kills At Least Five In Eastern Afghanistan, 14 May 2020, [url](#); Diplomat (The), The Taliban and al-Qaeda: Enduring Partnership or Liability?, 16 June 2020, [url](#)

³¹⁴ ANA, 'آشنایی با شبکه حقانی؛ تروریست‌هایی با مدیریت چندگانه' [Understanding the Haqqani Network, terrorists with a different administration], 19 November 2019, [url](#)

4.2 El Kaide ve bağlı gruplar

El Kaide, bağlı grupları gibi ulusötesi bir Selefi cihatçı örgüt ve BM tarafından terörist olarak nitelendirilmiş bir örgüttür (QDe.004).³¹⁵

Kaynaklar, El Kaide'nin Taliban ile ilişkilerini sürdürdüğünü³¹⁶ ve Afganistan'da faaliyetlerini çoğunlukla diğer HKU'ların, özellikle de Taliban'ın şemsiyesi altında yürüten sınırlı bir varlığa sahip olduğunu belirtiyor.³¹⁷ Güvenlik Konseyi'ne göre, El Kaide ve "Taliban'ın koruması ve etkisi altında bir araya gelen" diğer yabancı teröristler "uzun vadeli küresel bir tehdit" oluşturuyor.³¹⁸ Ancak Taliban, El Kaide ile bağlantısı olduğunu reddetti ve ABD anlaşmasının ardından, Haziran 2020'de El Kaide'nin Afganistan'da varlığını bile inkâr edecek kadar ileri gitti.³¹⁹ Foreign Policy dergisinin aktardığı eski BM danışmanı Michael Semple, Taliban'ın Şubat 2020'de Doha anlaşmasını imzaladığından beri El Kaide ile bağlantılarını yoğunlaştırdığını belirtti.³²⁰ BM ayrıca Mayıs 2020'de bazı raporların Taliban'ın kendilerine danışmanlar sağlayan El Kaide ile güçlü bağları olduğunu; Taliban ve El Kaide'nin 2019 yılında toplantılar yapmaya ve ilişkileri hakkında güvence vermeye devam ettiklerini gösterdiğini bildirdi.³²¹ ISKP'nin aksine, El Kaide Afgan Müslümanlar için "dinî olarak daha doğru" bir lider olarak Taliban'ın *Emir*'ini desteklemiştir.³²²

BM'nin Mayıs 2020 raporuna göre El Kaide, 400-600 silahlı ajanla 12 vilayette "örtülü olarak aktif": Bedaşan, Gazne, Helمند, Host, Kunar, Kunduz, Lovgar, Nangarhar, Nimruz, Nuristan, Paktiya ve Zabul.³²³

23 Eylül 2019'da, El Kaide Hindistan Altkıtası lideri Asım Omar, Taliban-El Kaide ortak toplantısına düzenlenen saldırı sırasında Helمند Vilayeti'nin Musa Qala İlçesinde ortak bir operasyonda öldürüldü.³²⁴ Tolonews, 11 Mayıs 2020'de güvenlik yetkililerinin El Kaide ve Jaish-Mohammad grubunun (Pakistan merkezli) Nangarhar, Kunar ve Nuristan Vilayetleri dâhil olmak üzere Afganistan'ın doğu vilayetlerinde Taliban ile birlikte ANDSF'ye karşı savaştığını iddia ettiklerini aktardı. Taliban bu haberleri yalanladı.³²⁵ BM'nin "alılsımadık bir hareket" olarak adlandırdığı eylemde El Kaide, medya sitesi Thabat'ta, Mart 2020'de gerçekleştirdiğini iddia ettiği ve ANSF zayıfına yol açan, "Afganistan'da gerçekleştirildiği iddia edilen yüzlerce saldırıyı" gösteren bir saldırı özeti yayınladı. BM, istatistiklerin abartılı göründüğünü belirtti.³²⁶

4.3 Yabancı HKU'lar ve savaşçılar

Mayıs 2020 tarihli BM Güvenlik Konseyi raporu, Afganistan'da operasyonları, faaliyetleri ve "kalıcı varlıkları" nedeniyle "güvenlik tehdidi" oluşturan bir dizi "yabancı terörist grup" olduğunu belirtti. BM Güvenlik Konseyi raporuna göre, bu gruplar Afganistan için bir güvenlik tehdidi oluşturmaya devam ederken diğerleri tek başına bir tehdit olmayıp

³¹⁵ UNSC, United Nations Security Council Consolidated List – Generated on: 18 July 2020, 18 July 2020, [url](#), p. 139

³¹⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 32 and 41

³¹⁷ UNAMA, Protection of Civilians in Armed Conflict, 2019, 22 February 2020, [url](#), p. 85-86

³¹⁸ UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, S/2020/53, 20 January 2020, [url](#), para. 8

³¹⁹ Roggio, B., Taliban falsely claims Al Qaeda doesn't exist in Afghanistan, 16 June 2020, LWJ, [url](#); Roggio, B., Analysis: Taliban is caught in a lie by denying Al Qaeda's presence in Afghanistan, LWJ, 17 June 2020, [url](#)

³²⁰ FP, Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, [url](#)

³²¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 33

³²² Diplomat (The), The Taliban and al-Qaeda: Enduring Partnership or Liability?, 16 June 2020, [url](#)

³²³ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 33-34

³²⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 36; Reuters, Afghanistan says Al Qaeda leader killed in September wedding party clash, 9 October 2019, [url](#)

³²⁵ Tolonews, Al Qaeda, Jaish-Mohammad aligned with Taliban in the East: officials, 11 May 2020, [url](#)

³²⁶ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 43

faaliyet göstermek için diğer gruplarla olan bağlantılarına güveniyorlardı.³²⁷ Bu gruplar, terörizm için BM tarafından belirlenmiş yaptırımlar listesinde yer alıyor.³²⁸

BM Güvenlik Konseyi raporunda bir güvenlik tehdidi oluşturan başlıca gruplar şunlardır:

- Tehrik-i Taliban Pakistan, Kunar'da 500 ve Nangarhar'da 180 savaşçısı bulunuyor. Bu grup aynı zamanda birkaç dağınık, parçalanmış grubu da içerir: Cemaat ül-Ahrar (JuA); Lashkar-i İslam; Hafız Gül Bahadur Grubu; Tehrik-i Taliban Pakistan-Hafeez Ullah Kochwan; Tehrik-i Taliban Pakistan-Sajna; Tehrik-i Taliban Pakistan-Pencap; Tarık Gidar Grubu (QDe.160); ve Meclis-i Ahrar grubu;
- Jaish-i Mohammed, 200 savaşçısı bulunuyor;
- Laşkari Tayyiba, 800 savaşçısı bulunuyor.

Bu gruplar daha çok "Afgan Talibanı şemsiyesi altında faaliyet gösterdikleri" doğu vilayetleri Kunar, Nangarhar ve Nuristan'da bulunuyor ve savaşçıların geçişini kolaylaştırıyor. Ayrıca "hükümet yetkililerine ve diğerlerine yönelik hedefli suikastlara" karışıyorlar.³²⁹ Nisan 2020'de kilit bir ISKP lideri tutuklandı; Laşkari Tayyiba, Sepa-i Sahaba, Jamiat-i Ulema-i İslam ve Taliban Peşaver Konseyi gibi diğer gruplarla koordinasyon ve iletişimden sorumluydu.³³⁰

Ayrıca, Afganistan'ın kuzey bölgelerinde Özbek, Tacik ve Türkmen etnik kökenleri ve bölgedeki ülkelerle ortak olan dilleri ile "önemli bir tehdit" oluşturan birkaç Orta Asya ve Uygur yabancı terörist ve militan grup vardır:

- Doğu Türkistan İslami Hareketi
- Özbekistan İslami Hareketi (Cundullah olarak da bilinir)
- Cemaat Ensarullah Tacikistan
- Laşkar-i İslâm
- Selefi Grubu³³¹

Özbekistan İslami Hareketi (IMU) ile ilgili olarak, BM Güvenlik Konseyi 2020 yılında IMU'nun "bağımsız statüsünü kaybettiğini" ve Faryab ve Zabul Vilayetlerinde faaliyetlerini sürdüren Taliban güçlerinin bir parçası olduğunu bildirdi. Grup şu anda Faryab Vilayeti'nin Almar İlçesinde bulunan Mohammad Yuldas tarafından yönetilmektedir. Grup maddi kayıplar yaşadığı için, üyeleri kuzey rotası üzerinden uyuşturucu kaçakçılığı gibi suç faaliyetlerinde bulunuyorlardı.³³² Yerel bir medya kaynağı, Nisan 2020'de IMU'nun iki üyesinin ANSF tarafından Takhar vilayetinde tutuklandığını gözlemledi. Bildirildiğine göre, Takhar'da ANSF'ye karşı bir saldırı düzenlemeyi planlıyorlardı.³³³

Doğu Türkistan Hareketi büyük ölçüde Bedaşan, Kunduz ve Takhar vilayetlerinde yer almaktadır ve 500 savaşçı esas olarak Bedaşan'ın Raghistan ve Warduj bölgelerinde yoğunlaşmıştır.³³⁴

Afganistan'da faal olan Özbek cihatçı grup Katibat İmam el-Buhari (KIB), Özbeklerin nüfusun büyük bir bölümünü oluşturduğu Faryab ve Cevizcan'da faaliyet gösteriyor. Grup, kendisini 2018'den beri Taliban'ın bir parçası olarak tanımlıyor. Temmuz 2020'de grup, Taliban ile ortak bir saldırıda yakalandığını iddia ettiği birkaç hükümet yanlısı milis üyesinin fotoğraflarını yayımladı.³³⁵

³²⁷ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 78

³²⁸ UNSC, United Nations Security Council Consolidated List – Generated on: 18 July 2020, 18 July 2020, [url](#), p. 172 (Qde. 132 – TTP), 153 (QDe.019 – Jaish-i-Mohammed), 159 (Qde. 118 – Lashkar-e-Tayyiba)

³²⁹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 79

³³⁰ Khaama Press, Key ISIS leader having links with Haqqani Network, Lashkar-e Taiba arrested in Afghanistan, 22 April 2020, [url](#)

³³¹ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 83-84

³³² UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, S/2020/53, 20 January 2020, [url](#), para. 61

³³³ TKG, بازداشت دو عضو حرکت اسلامی ازبکستان در تخار, [“two members of the Islamic Movement of Uzbekistan arrested in Takhar”], 12 April 2020, [url](#)

³³⁴ UNSC, Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, [url](#), para. 88

³³⁵ LWJ, Uzbek jihadist group claims capture of Afghan militiamen, 7 July 2020, [url](#)

Ek I: Kaynakça

Sözlü kaynaklar

Clark K., Afghanistan Analysts Network (AAN), EASO ile çevrim içi video görüşmesi, 27 Temmuz 2020

Herkese açık kaynaklar

1TV, Joint Daesh-Haqqani cell eliminated in Kabul: NDS, 6 May 2020, <http://www.1tvnews.af/en/news/afghanistan/42009-joint-daesh-haqqani-network-cell-eliminated-in-kabul-nds>, accessed 8 May 2020

AAN (Afghanistan Analysts Network), Voices from the Districts, the Violence Mapped (1): What has happened since the reduction in violence ended? 21 March 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/voices-from-the-districts-the-violence-mapped-what-has-happened-since-the-reduction-in-violence-ended/>, accessed 6 May 2020

Afghanistan Times, More violence feared as freed Taliban inmates may return to the battlefield, 14 June 2020, <http://www.afghanistantimes.af/more-violence-feared-as-freed-taliban-inmates-may-return-to-battlefield/>, accessed 18 June 2020

AFP (Agence-France Presse), Attack blamed on Taliban kills seven Afghan policemen, 14 June 2020, <https://www.thenews.com.pk/print/672323-attack-blamed-on-taliban-kills-seven-afghan-policemen>, accessed 18 June 2020

AFP (Agence-France Presse), Bomb Blamed on Taliban Kills 11 Pro-govt Afghan Militiamen, 6 June 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/bomb-blamed-on-taliban-kills-11-pro-govt-afghan-militiamen-/30656249.html>, accessed 18 June 2020

AFP (Agence-France Presse), Over 400 Afghan security men killed or hurt in past week, 15 June 2020, <https://www.thenews.com.pk/print/672845-over-400-afghan-security-men-killed-or-hurt-in-past-week>, accessed 18 June 2020

AIHRC (Afghanistan Independent Human Rights Commission), On the martyr of the Acting Head of Ghor Provincial Office of the AIHRC, 5 September 2019, https://www.aihrc.org.af/home/press_release/8497, accessed 4 May 2020

Al Jazeera, Taliban killed, wounded over 400 Afghan forces in one week: Gov't, 14 June, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/06/taliban-killed-wounded-400-afghan-forces-week-gov-200614111545393.html>, accessed 18 June 2020

Al Jazeera, Weakened ISIL's sectarian agenda exacts heavy toll in Afghanistan, 2 April 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/weakened-isil-sectarian-agenda-exacts-heavy-toll-afghanistan-200401060725810.html>, accessed 20 May 2020

Ali, O., Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangarhar, Afghanistan Analysts Network, 1 March 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/hit-from-many-sides-1-unpicking-the-recent-victory-against-the-iskp-in-nangarhar/>, accessed 21 May 2020

ANA (Islamic Azad University News Agency), آشنایی با شبکه حقانی؛ تروریست‌هایی با مدیریت چنگانه, 'Understanding of Haqqani Network, terrorists with a different administration', 19 November 2019, <https://ana.ir/fa/news/34/446047/%D8%A2%D8%B4%D9%86%D8%A7%DB%8C%DB%8C-%D8%A8%D8%A7-%D8%B4%D8%A8%DA%A9%D9%87-%D8%AD%D9%82%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D8%AA%D8%B1%D9%88%D8%B1%DB%8C%D8%B3%D8%AA%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%DB%8C%DB%8C-%D8%A8%D8%A7-%D9%85%D8%AF%DB%8C%D8%B1%DB%8C%D8%AA-%DA%86%D9%86%D8%AF%DA%AF%D8%A7%D9%86%D9%87>, accessed 4 May 2020

AP (Associated Press), As violence soars, time running out for Afghan interpreters, 9 January 2020, (Factiva), accessed 20 May 2020

AP (Associated Press), 18 people killed in separate attacks in Afghanistan, 13 June 2020, [url; RFE/RL, At Least 17 Killed in Attacks Across Afghanistan, 13 June 2020, https://www.rferl.org/a/at-least-17-killed-in-attacks-across-afghanistan/30668915.html](https://www.rferl.org/a/at-least-17-killed-in-attacks-across-afghanistan/30668915.html), accessed 16 June 2020

AP (Associated Press), Afghan officials say Taliban kill 6 members of same family, 19 January 2020, <https://abcnews.go.com/International/wireStory/afghan-officials-taliban-kill-members-family-68384149>, accessed 6 May 2020

AP (Associated Press), Gunmen kill 5, including 2 prosecutors, in Afghan capital, 22 June 2020, <https://apnews.com/80747de5e9ddb6ea64973cc5f58f1ee8>, accessed 28 June 2020

AP (Associated Press), IS claims Afghan bus attack; civilians killed in new clashes, 31 May 2020, <https://www.theglobeandmail.com/world/article-is-claims-afghan-bus-attack-civilians-killed-in-new-clashes/>, accessed 28 June 2020

AP (Associated Press), IS Claims Kabul Mosque Attack That Killed Prayer Leader, 5 June 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/is-claims-kabul-mosque-attack-that-killed-prayer-leader/30654082.html>, accessed 28 June 2020

AP (Associated Press), IS Claims Kabul Mosque Attack That Killed Prayer Leader, 5 June 2020, Available at: <https://gandhara.rferl.org/a/is-claims-kabul-mosque-attack-that-killed-prayer-leader/30654082.html>, accessed 28 June 2020

Arab News, Motorbikes banned in Kabul following spike in crime, targeted killings as virus lockdown continues, 15 April 2020, <https://arab.news/569rb>, accessed 8 May 2020

Ariana News, افزایش نگرانی ها از عسکرگیری داعشیان در نورستان, [Rising concerns on the recruitment of fighters by Daesh in Nooristan], 24 August 2019, <https://ariananews.co/news/%D8%A7%D9%81%D8%B2%D8%A7%DB%8C%D8%B4-%D9%86%DA%AF%D8%B1%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D8%B9%D8%B3%DA%A9%D8%B1%DA%AF%DB%8C%D8%B1%DB%8C-%D8%AF%D8%A7%D8%B9%D8%B4%DB%8C-%D9%86%D9%88%D8%B1%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86.html/>, accessed 6 May 2020

Ariana News, At least 13 Daesh fighters killed, detained in Kabul, 6 May 2020, <http://www.1tvnews.af/en/news/afghanistan/42009-joint-daesh-haqqani-network-cell-eliminated-in-kabul-nds>, accessed 20 May 2020

Ariana News, Badghis police chief assassinated in Kabul, 24 October 2019, <https://ariananews.af/badghis-police-chief-assassinated-in-kabul/>, accessed 20 May 2020

Ariana News, Daesh, Al-Qaeda to establish Caliphate in Badakhshan, 21 April 2020, <https://ariananews.af/daesh-al-qaeda-to-establish-islamic-caliphate-in-badakhshan/>, accessed 22 May 2020

Ariana News, Taliban insurgents shoot woman in Badghis, 6 August 2019, <https://ariananews.af/taliban-insurgents-shoot-woman-in-badghis/>, accessed 13 May 2020

Ariana News, Taliban kill former Afghan senator in Logar: local officials, 9 June 2020, <https://ariananews.af/taliban-kill-former-afghan-senator-in-logar-local-officials/>, accessed 20 June 2020

Asia Times, Factors affecting divisions among Afghan Taliban, 22 May 2020, <https://asiatimes.com/2020/05/factors-affecting-divisions-among-afghan-taliban/>, accessed 18 June 2020

Bakhtar News, Policemen Martyred by Taliban Attack in Kabul, 7 June 2020, <http://www.bakhtarnews.com.af/eng/security/item/43101-policemen-martyred-by-taliban-attack-in-kabul.html>, accessed 18 June 2020

BBC Monitoring, Tribal elder, family shot dead in Central Afghan province, 12 June 2020 (Factiva), accessed 18 June 2020

BBC Monitoring/Afghan Islamic Press, 13 May 2020, Afghan Taliban founder's son appointed as military chief, (Factiva), accessed 18 June 2020

BBC, Afghan conflict: US and Taliban sign deal to end 18-year war, 29 February 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-51689443>, accessed 23 June 2020

BBC, Afghanistan: The detention centre for teenage Taliban members, 21 April 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52186388>, accessed 12 May 2020

BBC, Who are the Taliban, 27 February 2020, <https://www.bbc.com/news/world-south-asia-11451718>, accessed 12 June 2020

BBC, Afghanistan: Bomb kills 63 at wedding in Kabul, 18 August 2019, <https://www.bbc.com/news/world-asia-49383803>, accessed 6 May 2020

BBC, Afghanistan: The detention centre for teenage Taliban members, 21 April 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52186388>, accessed 8 June 2020

BBC, IS regional leader Sheikh Khorasani "arrested in Afghanistan", 11 May 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52623291>, accessed 18 June 2020

Clark, K., The Layha: Calling the Taleban to Account, AAN, 4 July 2011, http://www.afghanistan-analysts.org/wp-content/uploads/downloads/2012/10/20110704_CKClark_The_Layha.pdf, accessed 18 June 2020

Clark, K., Voices from the Districts, the Violence Mapped (2): Assessing the conflict a month after the US-Taleban agreement, AAN, 8 April 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/>

voices-from-the-districts-the-violence-mapped-2-assessing-the-conflict-a-month-after-the-us-taliban-agreement/, accessed 18 June 2020

Diplomat (The), The Taliban and al-Qaeda: Enduring Partnership or Liability?, 16 June 2020, <https://thediplomat.com/2020/06/the-taliban-and-al-qaeda-enduring-partnership-or-liability/>, accessed 23 June 2020

Foschini, F., Blood in the Abode of Peace, 1 April 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/blood-in-the-abode-of-peace-the-attack-on-kabuls-sikhs/>, accessed 6 May 2020

FP (Foreign Policy), Factional Struggles Emerge in Virus-Afflicted Taliban Top Ranks, 9 June 2020, <https://foreignpolicy.com/2020/06/09/coronavirus-pandemic-taliban-afghanistan-peace-talks/>, accessed 18 June 2020

FP (Foreign Policy), In Afghanistan, the Islamic State Threatens Long-Term Peace, 4 June 2020, <https://foreignpolicy.com/2020/06/04/afghanistan-islamic-state-taliban-peace-cease-fire/#>, accessed 16 June 2020

Giustozzi, A. and Ibrahim, N., Thirty Years of Conflict: Drivers of Anti-Government Mobilisation in Afghanistan, 1978-2011, AREU (Afghanistan Research and Evaluation Unit), January 2012, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2012/01/1203E-Drivers-of-Conflict-IP-2012.pdf>, accessed 15 May 2020

Guardian (The), Afghanistan: dozens killed in attack on Kabul Sikh temple, 25 March 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/25/afghanistan-dozens-killed-in-attack-on-kabul-sikh-temple>, accessed 4 May 2020

HRW (Human Rights Watch), "No Safe Place": Insurgent Attacks on Civilians in Afghanistan, May 2018, https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/afghanistan0518_web_1.pdf, accessed 25 May 2020

HRW (Human Rights Watch), Afghanistan: Prosecute Head of ISIS-linked Group, 6 April 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/04/06/afghanistan-prosecute-head-isis-linked-group>, accessed 20 July 2020

HRW (Human Rights Watch), Taliban Linked to Murder of Afghan Rights Defender, 6 September 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/09/06/taliban-linked-murder-afghan-rights-defender>, accessed 6 May 2020

Jadoon, A. and Mines, A., Taking aim: Islamic State Khorasan's leadership losses, CTC Sentinel, 10 September 2019, <https://ctc.usma.edu/wp-content/uploads/2019/09/CTC-SENTINEL-082019.pdf>, accessed 20 July 2020

Kazemi, R., Disputed Casualties in Kushk: The cost of blurring lines between fighters and civilians, 24 February 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/disputed-casualties-in-kushk-the-cost-of-blurring-lines-between-fighters-and-civilians/>, accessed 20 July 2020

Kazemi, R., Herat City's Reported Spike in Insecurity: What a sober reading of events reveals, 21 April 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/herat-citys-reported-spike-in-insecurity-what-a-sober-reading-of-events-reveals/>, accessed 20 July 2020

Khaama Press, Civilians suffer casualties in an explosion in Jalalabad city of Afghanistan, 14 June 2020, <https://www.khaama.com/civilians-suffer-casualties-in-an-explosion-in-jalalabad-city-of-afghanistan-08898/>, accessed 20 July 2020

Khaama Press, ISIS Khurasan leader and many other top ISIS commanders arrested in Afghanistan, 4 April 2020, <https://www.khaama.com/isis-khurasan-leader-and-many-other-top-isis-commanders-arrested-in-afghanistan-04608/>, accessed 19 May 2020

Khaama Press, Key ISIS leader having links with Haqqani Network, Lashkar-e Taiba arrested in Afghanistan, 22 April 2020, <https://www.khaama.com/key-isis-leader-having-links-with-haqqani-network-lashkar-e-taiba-arrested-in-afghanistan-04705/>, accessed 20 July 2020

Khaama Press, US Embassy reacts to death of senior female Afghan intelligence official in Kabul, 1 April 2020, <https://www.khaama.com/u-s-embassy-reacts-to-death-of-senior-female-afghan-intelligence-official-in-kabul-04591/>, accessed 20 July 2020

LWJ, Uzbek jihadist group claims capture of Afghan militiamen, 7 July 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/07/uzbek-jihadist-group-claims-capture-of-afghan-militiamen.php>, accessed 20 July 2020

Military Times, US resumes airstrikes against Taliban to halt attack on Afghan forces, 4 March 2020, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2020/03/04/us-resumes-airstrikes-against-taliban/>, accessed 20 July 2020

Military Times, US resumes airstrikes against Taliban to halt attack on Afghan forces, 4 March 2020, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2020/03/04/us-resumes-airstrikes-against-taliban/>, accessed 21 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report, 4 June 2020, <https://www.nytimes.com/2020/06/04/magazine/afghan-war-casualty-report-june-2020.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: April 2020, 30 April 2020, <https://www.nytimes.com/2020/04/02/magazine/afghan-war-casualty-report-april-2020.html>, accessed 18 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 16-22, 22 August 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/22/magazine/afghan-war-casualty-report.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 23-29, 29 August 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/29/magazine/afghan-war-casualty-report.html>, accessed 18 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: August 2-8, 8 August 2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/08/magazine/afghan-war-casualty-report.html>, accessed 18 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: December 2019, 30 December 2019, <https://www.nytimes.com/2019/12/05/magazine/afghan-war-casualty-report-december-2019.html?action=click&module=RelatedLinks&pgtype=Article>, accessed 18 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: February 2020, 27 February 2020, <https://www.nytimes.com/2020/02/06/magazine/afghan-war-casualty-report-february-2020.html>

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: January 2020, 2 January 2020 (updated 30 January 2020), <https://www.nytimes.com/2020/01/02/magazine/afghan-war-casualty-report-january-2020.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: June 21-27, 27 June 2019, <https://www.nytimes.com/2019/06/27/magazine/afghan-war-casualty-report.html>, accessed 21 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: June 28-4 July, 4 July 2019, <https://www.nytimes.com/2019/07/04/magazine/afghan-war-casualty-report-june-28-july-4.html>, accessed 18 May 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: March 2020, 5 March 2020 (updated 26 March 2020), <https://www.nytimes.com/2020/03/05/magazine/afghan-war-casualty-report-march-2020.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: November 2019, 2 December 2019, <https://www.nytimes.com/2019/11/07/magazine/afghan-war-casualty-report-november-2019.html?action=click&module=RelatedLinks&pgtype=Article>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: October 2019, 31 October 2019, <https://www.nytimes.com/2019/10/04/magazine/afghan-war-casualty-report-october-2019.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Afghan War Casualty Report: September 2019, 26 September 2019, <https://www.nytimes.com/2019/09/05/magazine/afghan-war-casualty-report.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Bombing at mosque kills popular religious scholar, 24 May 2019, <https://www.nytimes.com/2019/05/24/world/asia/afghanistan-mosque-attack.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Fact-checking Trump's Statements on Increased Military Strikes in Afghanistan, 12 September 2019, <https://www.nytimes.com/2019/09/12/world/middleeast/fact-checking-trump-taliban.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), How the Taliban Outlasted a Superpower: Tenacity and Carnage, 26 May 2020, <https://www.nytimes.com/2020/05/26/world/asia/taliban-afghanistan-war.html>, accessed 20 July 2020

New York Times (The), Seeking revenge, Taliban target Afghan soldiers' families, 10 July 2019, <https://www.nytimes.com/2019/07/10/world/asia/taliban-revenge-afghanistan.html?emc=rss&partner=rss>, accessed 21 May 2020

New York Times (The), Taliban ramp up attacks on Afghans after Trump says "no violence", 6 March 2020, <https://www.nytimes.com/2020/03/04/world/asia/afghanistan-taliban-violence.html>, accessed 20 July 2020

NPR, Afghan Interpreters Worry A US Withdrawal Will Leave Them Behind, 2 March 2020, <https://www.npr.org/2020/03/02/811155169/afghan-interpreters-worry-a-u-s-withdrawal-will-leave-them-behind>, accessed 20 July 2020

OFS (Operation Freedom's Sentinel), Lead Inspector General Report to the United States Congress, 1 October – 31 December 2019, 5 February 2020, https://www.stateoig.gov/system/files/q1fy2020_leadig_ofs_report.pdf, accessed 20 July 2020

Osman, B., Bourgeois Jihad: Why Young, Middle-Class Afghans Join the Islamic State, USIP (US Institute for Peace), Peaceworks No. 162, 1 June 2020, https://www.usip.org/sites/default/files/2020-06/20200601-pw_162-bourgeois_jihad_why_young_middle-class_afghans_join_the_islamic_state.pdf, accessed 20 July 2020

Osman, B., With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring sectarianism to the Afghan War, AAN (Afghanistan Analysts Network), 19 October 2016, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/with-an-active-cell-in-kabul-iskp-tries-to-bring-sectarianism-to-the-afghan-war/>, accessed 20 May 2020

Pajhwok, Afghan forces arrest ISIS leader for South and Far East Asia, 2 senior ISIS leaders, 11 May 2020, <https://www.khaama.com/afghan-forces-arrest-isis-leader-for-south-and-far-east-asia-2-senior-isis-leaders-07803/>, accessed 20 July 2020

Pajhwok, Daesh claims deadly attack on Mazari memorial, 7 March 2020, https://www.pajhwok.com/en/subscription-required?redirect_from=567133, accessed 20 July 2020

Pajhwok, Religious scholar gun down in Farah, 10 April 2020, https://www.pajhwok.com/en/subscription-required?redirect_from=569744, accessed 20 July 2020

Pajhwok, Religious scholar shot dead in Kabul, 21 March 2020, <https://baztab.news/article/1297555>, accessed 20 July 2020

Reportedly, Six Family Members Shot Killed by Taliban in Faryab, 19 January 2020, <http://reporterly.net/live/newsfeed/sunday-january-19/six-family-members-shot-killed-by-taliban-in-faryab/>, accessed 18 May 2020

Reuters, Afghan government, Taliban agree to Doha as venue for first peace talks, 15 June 2020, <https://www.thestar.com.my/news/world/2020/06/15/afghan-government-taliban-agree-to-doha-as-venue-for-first-peace-talks>, accessed 20 July 2020

Reuters, Afghanistan says Al Qaeda leader killed in September wedding party clash, 9 October 2019, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-alqaeda/afghanistan-says-al-qaeda-leader-killed-in-september-wedding-party-clash-idUSKBN1WO15Q>, accessed 7 May 2020

Reuters, Afghans Condemn Killing of Prominent Cleric in Mosque Blast, 4 June 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/afghans-condemn-killing-of-prominent-cleric-in-mosque-blast/30651928.html>, accessed 20 July 2020

Reuters, Afghans say Taliban behind bloodshed, reject U.S. blame of Islamic State, 15 May 2020, <https://uk.reuters.com/article/uk-afghanistan-attacks/afghans-say-taliban-behind-bloodshed-reject-us-blame-of-islamic-state-idUKKBN22R1NZ>, accessed 20 July 2020

Reuters, Taliban blast near Afghan intelligence base kills seven, injures 40, 18 May 2020, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-taliban-attacks/taliban-blast-near-afghan-intelligence-base-kills-seven-injures-40-idUSKBN22U18S>, accessed 20 July 2020

Reuters, Taliban Militants Kill Afghan Regional Police Chief in Latest Attack, 8 May 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-blow-up-police-chief-in-latest-afghanistan-attack/30601091.html>, accessed 20 July 2020

Reuters, Three judges killed at the Taliban checkpoint in Afghanistan, official say, 7 November 2019, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-judges/three-judges-killed-at-taliban-checkpoint-in-afghanistan-officials-say-idUSKBN1XH1Q5>, accessed 20 July 2020

Reuters, U.S. Forces conduct airstrikes on Taliban in Afghanistan, 5 June 2020, <https://www.reuters.com/article/us-usa-afghanistan-taliban-idUSKBN23C27W>, accessed 20 July 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty) and LWJ (Long War Journal), The Taliban, The Government, And Islamic State: Who Controls What In Afghanistan, 31 May 2020, <https://www.rferl.org/a/taliban-government-islamic-state-who-controls-what-in-afghanistan-/30644646.html>, accessed 20 July 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, Afghan Forces Capture Key Figures from Islamic State's South Asia Branch, 12 May 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-forces-capture-key-figures-from-islamic-state-s-south-asia-branch/30607182.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, Afghan Human Rights Body Staff Killed in Kabul Bomb Attack, 27 June 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/two-members-of-afghan-human-rights-body-killed-in-kabul-bomb-attack/30693781.html>, accessed 20 July 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, Afghan Mosque Attacks Kill 13 Worshipers Breaking Fast, 20 May 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-mosque-attacks-kill-13-worshippers-breaking-fast/30622106.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, Afghan Spy Agency Says 'IS-Haqqani' Cell Busted in Kabul, 6 May 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/afghan-spy-agency-says-is-haqqani-cell-busted-in-kabul/30597488.html>, accessed 18 May 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), At Least 17 Killed in Attacks Across Afghanistan, 13 June 2020, <https://www.rferl.org/a/at-least-17-killed-in-attacks-across-afghanistan/30668915.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), Iranian Links: New Taliban Splinter Group Emerges That Opposes U.S. Deal, 9 June 2020, <https://www.rferl.org/a/afghanistan-taliban-splinter-group-peace-deal-iranian-links/30661777.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), Taliban Constitution offers glimpse into militant group's vision for Afghanistan, 27 April 2020, RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara,

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), Taliban Kills Five Bank Employees in Western Afghan Province, 10 April 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-kills-five-bank-employees-in-western-afghan-province/30545565.html>, accessed 12 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), Taliban militant kills regional police chief in a latest attack, 8 May 2020, <https://www.rferl.org/a/taliban-militants-kill-afghan-regional-police-chief-in-latest-attack/30601246.html>, accessed 12 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty), Taliban Officials Deny Report That Top Leader Died From Coronavirus, 2 June 2020, <https://www.rferl.org/a/taliban-officials-deny-report-that-top-leader-died-from-coronavirus/30648768.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, Taliban Truck Bomb Kills At Least Five In Eastern Afghanistan, 14 May 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-truck-bomb-kills-at-least-five-in-eastern-afghanistan/30611571.html>, accessed 18 June 2020

RFE/RL (Radio Free Europe/Radio Liberty)/Gandhara, UN Monitors: Taliban Maintains 'Close' Ties With Al-Qaeda Despite U.S. Peace Deal, 2 June 2020, <https://gandhara.rferl.org/a/taliban-al-qaeda-retain-ties-despite-u-s--taliban-deal-u-n-monitors-find/30647847.html>, accessed 18 June 2020

Roggio, B., Analysis: Taliban again denies presence of foreign fighters in Afghanistan, LWJ (Long War Journal), 8 June 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/06/analysis-taliban-again-denies-presence-of-foreign-fighters-in-afghanistan.php>, accessed 18 June 2020

Roggio, B., Analysis: Taliban is caught in a lie by denying Al Qaeda's presence in Afghanistan, LWJ (Long War Journal), 17 June 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/06/analysis-taliban-is-caught-in-a-lie-by-denying-al-qaedas-presence-in-afghanistan.php>, accessed 20 June 2020

Roggio, B., Taliban denounces 'deviant beliefs,' including 'satanic western and disbelieving ideologies', LWJ (Long War Journal), 10 June 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/06/taliban-denounces-deviant-beliefs-including-satanic-western-and-disbelieving-ideologies.php>, accessed 18 June 2020

Roggio, B., Taliban falsely claims Al Qaeda doesn't exist in Afghanistan, LWJ (Long War Journal), 16 June 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/06/taliban-falsely-claims-al-qaeda-doesnt-exist-in-afghanistan>, accessed 18 June 2020

Roggio, B., Taliban ramps up attacks after ending unilateral ceasefire, LWJ (Long War Journal), 16 June 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/06/taliban-ramps-up-attacks-after-ending-unilateral-ceasefire.php>, accessed 18 June 2020

Roggio, B., Taliban religious decree calls for its emir to rule 'Islamic government' in Afghanistan, LWJ (Long War Journal), 8 March 2020, <https://www.longwarjournal.org/archives/2020/03/taliban-religious-decree-calls-for-its-emir-to-rule-islamic-government-in-afghanistan.php>, accessed 18 June 2020

RULAC (The Rule of Law in Armed Conflict Project), About RULAC, Last updated 5 March 2019, <http://www.rulac.org/about>, accessed 18 June 2020

RULAC (The Rule of Law in Armed Conflict Project), Non-international armed conflicts in Afghanistan, Last updated 30 April 2019, <http://www.rulac.org/browse/conflicts/non-international-armed-conflicts-in-afghanistan#collapse1accord>, accessed 18 June 2020

Ruttig, T., From Doha to Peace? Obstacles rising in the way of intra-Afghan talks, AAN (Afghanistan Analysts Network) 3 March 2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/from-doha-to-peace-obstacles-rising-in-the-way-of-intra-afghan-talks/>, accessed 18 June 2020

Salaam Times, Herat religious scholars stand behind Afghan forces amid partial truce, 25 February 2020, https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2020/02/25/feature-01, accessed 18 June 2020

Salaam Times, Rescued Afghan soldiers speak of appalling torture, brutality in Taliban prison, 31 January 2020, https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2020/01/31/feature-01, accessed 18 May 2020

Salaam Times, Taliban brutally take centre stage with couple's execution in Ghor, 28 April 2020, https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2020/04/28/feature-02, accessed 18 June 2020

Salaam Times, Taliban murder pregnant woman, unborn child in Sar-e-Pul, 25 March 2019, https://afghanistan.asia-news.com/en_GB/articles/cnmi_st/features/2019/03/25/feature-02, accessed 18 June 2020

SIGAR, Quarterly Report to the United States Congress, 30 April 2020, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-04-30qr.pdf>, accessed 18 June 2020

SIGAR, Quarterly report to the United States Congress, 30 January 2020, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-01-30qr.pdf>, accessed 18 June 2020

Stars and Stripes, Airstrike in western Afghanistan kills leader of Taliban splinter group, may have killed civilians, 9 January 2020, <https://www.stripes.com/news/airstrike-in-western-afghanistan-kills-leader-of-taliban-splinter-group-may-have-killed-civilians-1.614105>, accessed 20 July 2020

Stars and Stripes, ISIS in Afghanistan was 'obliterated' but fighters who escaped could stage resurgence, 10 February 2020, <https://www.stripes.com/news/middle-east/isis-in-afghanistan-was-obliterated-but-fighters-who-escaped-could-stage-resurgence-1.618220>, accessed 20 July 2020

Stuff, Second Afghan interpreter left "to die" in Afghanistan, 1 March 2020, <https://www.stuff.co.nz/national/politics/119789057/second-afghan-interpreter-left-to-die-in-afghanistan>, accessed 20 July 2020

SWN, Daesh regrouping and recruiting in Helmand, 25 August 2019, <https://swn.af/english/Article.aspx?a=49680>, accessed 18 May 2020

Telegraph (The), Taliban's founder's son appointed military chief of insurgents, 7 May 2020, <https://www.telegraph.co.uk/news/2020/05/07/taliban-founders-son-appointed-military-chief-insurgents/>, accessed 20 July 2020

TKG (The Killid Group), بازداشت دو عضو حرکت اسلامی ازبکستان در تخار [Informal translation: 'Two members of the Islamic Movement of Uzbekistan arrested in Takhar'], 12 April 2020, <https://tkg.af/news/afghanistan-news/north/%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%AF%D8%A7%D8%B4%D8%AA-%D8%AF%D9%88-%D8%B9%D8%B6%D9%88-%D8%AD%D8%B1%DA%A9%D8%AA-%D8%A7%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%85%D8%8C-%D8%A7%D8%B2%D8%A8%DA%A9%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%B1/>, accessed 20 July 2020

Tolonews, Nangarhar Funeral Bombing Death Toll Rises to 32, 13 May 2020, <https://tolonews.com/afghanistan/nangarhar-funeral-bombing-death-toll-rises-32>, accessed 20 July 2020

Tolonews, "Key" Daesh leaders arrested in Kabul: NDS, 11 May 2020, <https://tolonews.com/afghanistan/key-daesh-leaders-arrested-kabul-nds>, accessed 20 July 2020

Tolonews, 171 Govt Forces Killed in a Week in Taliban Attacks: Officials, 14 June, 2020, <https://tolonews.com/afghanistan/171-govt-forces-killed-week-taliban-attacks-officials>, accessed 20 July 2020

Tolonews, Afghan forces raid Daesh hideout north of Kabul, 6 May 2019, <https://tolonews.com/afghanistan/afghan-forces-raid-daesh-hideout-north-kabul>, accessed 18 May 2020

Tolonews, Al Qaeda, Jaish-Mohammad aligned with Taliban in the East: officials, 11 May 2020, <https://tolonews.com/afghanistan/al-qaeda-jaish-e-mohammad-align-taliban-east-officials>, accessed 20 July 2020

Tolonews, Female officer calls for increased women's presence in ANSF, 5 March 2020, <https://tolonews.com/afghanistan/female-officer-calls-increased-women%E2%80%99s-presence-ansf>, accessed 20 July 2020

Tolonews, Four judges killed in an ambush in Logar: Police, 7 November 2019, <https://tolonews.com/afghanistan/four-judges-killed-ambush-logar-police>, accessed 18 May 2020

Tolonews, Several killed in Taliban attack in Ghor: Officials, 8 June 2019, <https://tolonews.com/afghanistan/several-killed-taliban-attack-ghor-officials>, accessed 4 May 2020

Tolonews, Well-known religious scholar killed in Kabul explosion, 24 May 2019, <https://tolonews.com/afghanistan/well-known-religious-scholar-killed-kabul%C2%A0explosion>, accessed 6 June 2020

TSG (Sunday Guardian Live), Taliban, Haqqani, LeT, Jaish plan to target high profile Kabul entities, 24 May 2020, <https://www.sundayguardianlive.com/news/taliban-haqqani-let-jaish-plan-target-high-profile-kabul-entities>, accessed 20 July 2020

UN Security Council, Letter to the Chair of the Security Council Committee - concerning Islamic State in Iraq and the Levant (Da'esh), Al-Qaida and associated individuals, groups, undertakings and entities, S/2020/53, 20 January 2020, <https://undocs.org/pdf?symbol=en/S/2020/53>, accessed 4 May 2020

UNAMA (UN Assistance Mission in Afghanistan), Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict, Midyear report: 1 January – 30 June 2020, 27 July 2020, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_report_2020_-_27_july-.pdf, accessed 27 July 2020

UNAMA (UN Assistance Mission in Afghanistan), Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict – First Quarter Report: 1 January – 31 March 2020, 27 April 2020, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_-_2020_first_quarter_report_english_0.pdf, accessed 7 May 2020

UNAMA (UN Assistance Mission in Afghanistan), Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict 2019, 22 February 2020, <https://www.ohchr.org/Documents/Countries/AF/ProtectionCiviliansAnnualReport2019.pdf>, accessed 8 May 2020

UNAMA (UN Assistance Mission in Afghanistan), Rising Civilian Casualty Numbers Highlight Urgent Need to Halt Fighting and Re-focus on Peace Negotiations, 19 May 2020, <https://unama.unmissions.org/rising-civilian-casualty-numbers-highlight-urgent-need-halt-fighting-and-re-focus-peace-negotiations>, accessed 18 June 2020

UNAMA (UN Assistance Mission in Afghanistan), United Nations Condemns Attack Targeting Civilians at Commemoration Event, 6 March 2020, <https://unama.unmissions.org/united-nations-condemns-attack-targeting-civilians-kabul-commemoration-event>, accessed 4 May 2020

UNSC (UN Security Council), Haqqani Network, N.d., <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1988/materials/summaries/entity/haqqani-network>, accessed 4 May 2020, accessed 18 June 2020

UNSC (UN Security Council), Eleventh report of the Analytical Support and Sanctions Monitoring Team submitted pursuant to resolution 2501 (2019) concerning the Taliban, S/2020/415, 27 May 2020, <https://www.undocs.org/S/2020/415>, accessed 20 July 2020

UNSC (UN Security Council), United Nations Security Council Consolidated List – Generated on: 18 July 2020, 18 July 2020, <https://scsanctions.un.org/fop/fop?xml=htdocs/resources/xml/en/consolidated.xml&xslt=htdocs/resources/xsl/en/consolidated.xsl>, accessed 20 July 2020

US (United States), CRS (Congressional Research Service), Afghanistan: Background and U.S. Policy: In Brief, 1 May 2020, <https://fas.org/sgp/crs/row/R45122.pdf>, accessed 27 May 2020

USDOD (United States Department of Defense), Enhancing Security and Stability in Afghanistan, December 2019, 23 January 2020, <https://media.defense.gov/2020/Jan/23/2002238296/-1/-1/1/1225-REPORT-DECEMBER-2019.PDF>, accessed 27 May 2020

USDOS (United States Department of State), 2019 Trafficking in Persons Report: Afghanistan, 19 June 2019, <https://www.state.gov/reports/2019-trafficking-in-persons-report-2/afghanistan/>, accessed 27 May 2020

USDOS (United States Department of State), Country Reports on Human Rights Practices for 2019 - Afghanistan, March 2020, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/03/AFGHANISTAN-2019-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>, accessed 27 May 2020

USIP (United States Institute for Peace), Insurgent Bureaucracy: How the Taliban Makes Policy, Peaceworks No. 153, November 2019, https://www.usip.org/sites/default/files/2019-11/pw_153-insurgent_bureaucracy_how_the_taliban_makes_policy.pdf, accessed 4 May 2020

USIP (United States Institute for Peace), Service Delivery in Taliban-Influenced Areas of Afghanistan, Special Reports No. 465, 30 April 2020, https://www.usip.org/sites/default/files/2020-04/20200430-sr_465-_service_delivery_in_taliban_influenced_areas_of_afghanistan-sr.pdf, accessed 27 May 2020

VOA (Voice of America), Save Afghan Sikhs And Hindus From Genocide, Activists Urge, 19 April 2020, available at: <https://gandhara.rferl.org/a/save-afghan-sikhs-and-hindus-from-genocide-activists-urge/30564231.html>, accessed 27 May 2020

VOA (Voice of America), Afghan Funeral Bombing, Hospital Raid Kill Dozens, 12 May 2020, <https://www.voanews.com/south-central-asia/afghan-funeral-bombing-hospital-raid-kill-dozens>, accessed 27 May 2020

VOA (Voice of America), Islamic State Plotted Afghan Hospital Raid, US Says, 15 May 2020, <https://www.voanews.com/extremism-watch/islamic-state-plotted-afghan-hospital-raid-us-says>, accessed 8 June 2020

VOA (Voice of America), Taliban Defends Its Chief As 'Legal' Ruler of Afghanistan, 7 March 2020, <https://gandhararferl.org/a/taliban-defends-its-chief-as-legal-ruler-of-afghanistan/30474914.html>, accessed 6 May 2020

Voice of Jihad [English], Police chief along [with] his deputy, 4 more killed, 8 May 2020, <http://alemarahenglish.com/?p=34773>, accessed 27 May 2020

Voice of Jihad, 6 killed and wounded in Kandahar bombings, 4 April 2018, <https://alemarahenglish.com/?p=27321>, accessed 18 May 2020

Voice of Jihad, Daesh militants face major defeat in Kunar as entire province rescued from its evil, 14 March 2020, <http://alemarahenglish.com/?p=33556>, accessed 25 May 2020

Voice of Jihad, پوښتنې او ځوابونه [Informal translation: 'Questions and answers'], 26 March 2020, <http://www.alemarahvideo.org/wp-content/uploads/2020/03/Mujahid-Sahib-kitab.pdf>, accessed 27 May 2020

Voice of Jihad, د ۲۰۱۹ مېلادي کال مهمو پېښو ته ځغلنده کتنه [Informal translation: 'A quick look at the 2019 important incidents'], 31 December 2019, <http://shahamat1.com/?p=159031>, accessed 26 May 2020

Voice of Jihad, د تېر کال فتوحاتو ته ځغلنده کتنه [Informal translation: 'A quick look at last year's victories'], 31 December 2019, <http://shahamat1.com/?p=159102>, accessed 26 May 2020

Voice of Jihad, د دښمن وحشي ځواکونه بايد وپېژنو او هدف يې وگرځوو [Informal translation: 'Enemy's savage troops must be identified and targeted'], 9 August 2018, <http://shahamat1.com/?p=127952>, accessed 27 May 2020

Voice of Jihad, Remarks by spokesman of Islamic Emirate concerning civilian casualty report by UNAMA, 27 July 2020, <http://alemarahenglish.net/?p=36045>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, Reaction of spokesman of Islamic Emirate concerning civilian casualty report by UNAMA, 27 April 2020, <http://alemarahenglish.net/?p=34563>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, First Quarterly (January, February, March) Civilian Casualty Report for 2020, 3 May 2020, <http://alemarahenglish.net/?p=34685>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, Why are war crimes ignored?, 5 July 2020, <http://alemarahenglish.net/?p=35713>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, Daesh crawls back into the hole it came from!!, 21 November 2019, <http://alemarahenglish.net/?p=31088>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, Daesh militias face major defeat in Kunar as entire province rescued from its evil, 14 March 2020, <http://alemarahenglish.net/?p=33556>, accessed 27 July 2020

Voice of Jihad, د دعوت ارشاد، جلب جذب کمیسیون [Informal translation: 'Outreach, Guidance and recruitment commission'], n.d., <https://shahamat1.com/?cat=378>, accessed 21 May 2020

Voice of Jihad, د سماع شکایاتو او ملکي تلفاتو د مخنیوي کمیسیون [Informal translation: 'Complaints and preventing civilian casualties commission'], n.d., <http://shahamat1.com/?p=159149>, accessed 18 May 2020

Voice of Jihad, د مرکزي دارالافتاء، فقهي مجالسو او تخصصاتو کمیسیون ته لنډه کتنه [Informal translation: 'A brief look at the central institution of verdicts, council of jurisprudence and specialities (on Sharia) commission'], 17 February 2020, <http://shahamat1.com/?p=163814>, accessed 18 June 2020

Voice of Jihad, لایحه [Informal translation: 'Code of conduct'], n.d., <http://www.mujali.net/?p=225>, accessed 18 May 2020

Xinhua, 24 including 4 policemen killed in fresh clashes in Afghanistan, 11 June 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-06/11/c_139132093.htm, accessed 20 June 2020

Xinhua, District police chief killed in Taliban attack in E. Afghanistan, 11 June 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-06/11/c_139131631.htm, accessed 18 June 2020

Xinhua, Militants kill judge in E. Afghanistan, 18 February 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/18/c_138795071.htm, accessed 8 May 2020

Xinhua, Two female officers killed in S. Afghanistan, 28 August 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-08/28/c_138344944.htm, accessed 4 May 2020

ZORA, Female Afghan soldiers face a battle on all fronts, 2 October 2019, <https://zora.medium.com/female-afghan-soldiers-face-a-battle-on-all-fronts-ac78722326a1>, accessed 6 May 2020

Ek II: Yetki Tanımı

Hükûmet Karşiti Unsurlar

- Genel bilgiler
- Doha Anlaşması ve son gelişmeler

Taliban

- Yapı ve liderlik
- Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol, kapasite
- Amaçlar ve hedefleme
- Üye alma, çocuklar dâhil
- İnsan hakları ihlalleri
- Hedef alınan bireyler
 - Afgan güvenlik güçleri üyeleri ve devlet yanlısı milis kuvvetler
 - ANSF'deki kadınlar
 - ANSF personelinin aile bireyleri
 - Casus veya hükûmet destekçisi olarak görülen yetkililer dâhil olmak üzere hükûmet yetkilileri ve hükûmeti desteklediği düşünülen kişiler
 - Tercümanlar gibi yabancı ordular için çalışan kişiler
 - Bazı dinî liderler

Horasan İslam Devleti

- Yapı ve liderlik
- Güç, mevcudiyet, bölgesel kontrol, kapasite
- Saldırı kapasitesi
- Amaçlar ve hedefleme
- Üye alma, çocuklar dâhil
- İnsan hakları ihlalleri
- Hedef alınan bireyler
 - Şii Hazara
 - Sihler
 - Diğer muhalifler, örneğin kâfir olduğu düşünülenler

Diğer HKU'lar

- Hakkani Şebekesi
- El Kaide
- Yabancı HKU'lardoi: 10.2847/14756

Getting in touch with the EU

In person

All over the European Union there are hundreds of Europe Direct information centres. You can find the address of the centre nearest you at: https://europa.eu/european-union/contact_en

On the phone or by email

Europe Direct is a service that answers your questions about the European Union. You can contact this service:

- by freephone: 00 800 6 7 8 9 10 11 (certain operators may charge for these calls),
- at the following standard number: +32 22999696 or
- by email via: https://europa.eu/european-union/contact_en

Finding information about the EU

Online

Information about the European Union in all the official languages of the EU is available on the Europa website at: https://europa.eu/european-union/index_en

EU publications

You can download or order free and priced EU publications at: <https://op.europa.eu/en/publications>. Multiple copies of free publications may be obtained by contacting Europe Direct or your local information centre (see https://europa.eu/european-union/contact_en).

EU law and related documents

For access to legal information from the EU, including all EU law since 1952 in all the official language versions, go to EUR-Lex at: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data from the EU

The EU Open Data Portal (<http://data.europa.eu/euodp/en>) provides access to datasets from the EU. Data can be downloaded and reused for free, for both commercial and non-commercial purposes.

